

ІНСТИТУТ ПРЕЗИДЕНТСТВА

в зарубіжних ЗМІ

НАЦІОНАЛЬНА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ ІМЕНІ В. І. ВЕРНАДСЬКОГО
ФОНД ПРЕЗИДЕНТІВ УКРАЇНИ
Відділ організації та використання документального фонду

ІНСТИТУТ ПРЕЗИДЕНТСТВА В ЗАРУБІЖНИХ ЗМІ

Інформаційно-реферативний бюлетень

Головний редактор

С. В. Полтавець, в. о. директора Фонду Президентів України,
канд. політ. наук, старш. наук. співроб.

Відповідальні за випуск

С. М. Польовик, заввідділу організації та використання документального фонду
Фонду Президентів України, канд. наук із соц. ком.

Реферативні матеріали підготували

А. Г. Федорчук, А. В. Матвійчук, О. І. Макарова, С. М. Польовик, Т. І. Третяк,
Н. О. Моршна, Т. А. Ставерська, Т. О. Петрова, П. Ф. Стоян, Д. В. Павленко,
М. І. Хилько, Д. В. Бондаренко

Заснований у 2018 році
Виходить один раз на місяць

Адреса редакції:

НБУВ, пр-т Голосіївський, 3, Київ, 03039, Україна
Тел. (044) 525-54-70
E-mail: fpu@nbuv.org.ua

Передрук – тільки з дозволу редакції

НАЦІОНАЛЬНА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ ІМЕНІ В. І. ВЕРНАДСЬКОГО
ФОНД ПРЕЗИДЕНТІВ УКРАЇНИ

Передрук за погодженням

ІНСТИТУТ ПРЕЗИДЕНТСТВА В ЗАРУБІЖНИХ ЗМІ
(інформаційно-реферативний бюлетень)

Випуск 10

(огляд матеріалів зарубіжних ЗМІ за 1 – 31 жовтня 2019 р.)

Київ 2019

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА	7
ВНУТРІШНЯ ПОЛІТИКА ІНСТИТУТУ ПРЕЗИДЕНТІВ.....	10
ДОСТРОКОВЕ ПРИПИНЕННЯ ПОВНОВАЖЕНЬ.....	10
США	10
ПРЕЗИДЕНТСЬКІ ВИБОРИ	16
АРГЕНТИНА.....	16
БОЛІВІЯ.....	17
МОЗАМБІК	20
ПОЛЬЩА	20
США	21
ТУНІС.....	22
ШРІ-ЛАНКА	23
АДМІНІСТРАЦІЯ ПРЕЗИДЕНТА	24
США	24
ПРЕЗИДЕНТ І ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА.....	24
БІЛОРУСЬ	24
ГРУЗІЯ	25
КИРГИЗСТАН	25
ЛАТВІЯ.....	26
ПЕРУ	26
ПОРТУГАЛІЯ.....	28
ТЕРКМЕНІСТАН.....	29
ТУНІС.....	29
УКРАЇНА.....	30
ПРЕЗИДЕНТ І ВИКОНАВЧА ВЛАДА.....	31
ІНДОНЕЗІЯ.....	31
БРАЗИЛІЯ.....	32
ГВАТЕМАЛА.....	32
ПОРТУГАЛІЯ.....	33
РУМУНІЯ.....	33
ПРЕЗИДЕНТ І СУДОВА ВЛАДА	34
МЕКСИКА	34
ЗАСОБИ МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ.....	35
ТАНЗАНІЯ.....	35
ТАДЖИКИСТАН.....	35
ЕКОНОМІЧНА ТА ФІНАНСОВА ПОЛІТИКА	36
ЕКВАДОР.....	36
ЗІМБАБВЕ.....	36
ЛИТВА	37
РУАНДА	37
США	38
АКЦІЇ ПРОТЕСТУ	38
БОЛІВІЯ.....	38
ГАЇТІ.....	39
ГРУЗІЯ	40
ЕКВАДОР.....	41

<i>ЛІВАН</i>	42
<i>УКРАЇНА</i>	43
<i>ЧИЛІ</i>	44
НАЦІОНАЛЬНА ПОЛІТИКА.....	45
<i>АЗЕРБАЙДЖАН</i>	45
<i>РУМУНІЯ</i>	45
НАЦІОНАЛЬНА БЕЗПЕКА.....	46
<i>США</i>	46
<i>ТУРЕЧЧИНА</i>	47
СОЦІАЛЬНА ПОЛІТИКА.....	47
<i>ІНДОНЕЗІЯ</i>	47
<i>АРГЕНТИНА</i>	47
<i>МЕКСИКА</i>	48
<i>ЧИЛІ</i>	48
МІЖНАРОДНА ПОЛІТИКА ПРЕЗИДЕНТІВ.....	49
ЄВРОПА.....	49
<i>ТУРЕЧЧИНА</i>	49
<i>УКРАЇНА</i>	55
ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СОЮЗ.....	58
<i>ЕСТОНІЯ</i>	58
<i>ЛИТВА</i>	59
<i>ПОЛЬЩА</i>	59
<i>УГОРЩИНА</i>	60
<i>ФІНЛЯНДІЯ</i>	61
<i>ФРАНЦІЯ</i>	61
ООН.....	62
<i>ЦЕНТРАЛЬНОАФРИКАНСЬКА РЕСПУБЛІКА</i>	62
АЗІЯ.....	62
<i>ІРАН</i>	62
<i>АФГАНІСТАН</i>	63
ПІВДЕННА АМЕРИКА.....	64
<i>БРАЗИЛІЯ</i>	64
<i>ЕКВАДОР</i>	64
МІЖНАРОДНЕ ЕКОНОМІЧНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО.....	65
<i>ГВАТЕМАЛА</i>	65
<i>КАЗАХСТАН</i>	65
<i>ПІВДЕННО-АФРИКАНСЬКА РЕСПУБЛІКА</i>	66
<i>ТУРКМЕНІСТАН</i>	66
ІМІДЖ ПРЕЗИДЕНТІВ.....	66
<i>ІНДОНЕЗІЯ</i>	66
<i>ІРАН</i>	67
<i>ВІРМЕНІЯ</i>	67
<i>ГОНДУРАС</i>	68
<i>ЕКВАТОРІАЛЬНА ГВІНЕЯ</i>	69
<i>КАЗАХСТАН</i>	69
<i>МОЛДОВА</i>	70
<i>НІГЕРІЯ</i>	70

<i>НІМЕЧЧИНА</i>	71
<i>ПОЛЬЩА</i>	72
<i>США</i>	72
<i>ТУНІС</i>	74
<i>УКРАЇНА</i>	74
<i>ФІЛІППИНИ</i>	76
<i>ФРАНЦІЯ</i>	77
<i>ЧЕХІЯ</i>	79
ІНФОГРАФІКА	80

ПЕРЕДМОВА

Під час дослідження актуальних проблем інституту президентства країн світу з 1 до 31 жовтня 2019 р. було проаналізовано 211 інформаційних повідомлень зарубіжних інтернет-ЗМІ. Із них 110 матеріалів (51%) були розміщені у ЗМІ близького зарубіжжя, 101 повідомлення (49 %) – у ЗМІ далекого зарубіжжя. Найбільшу активність у висвітленні окремих аспектів функціонування інституту президентства у країнах світу проявляли зарубіжні ЗМІ Азербайджану (51%), Німеччини (25 %) та Великобританії (18 %). Серед інформаційних сайтів, які досліджувалися в цьому огляді, треба особливо виділити азербайджанське інформаційне агентство Zerkalo (33 %), німецький інформаційно-політичний сайт Deutsche Welle (24 %) та міжнародне агентство новин Reuters (12 %).

Аналіз показав, що з наявного загалу матеріалів частіше висвітлюється діяльність президентів з питань внутрішньої політики (44 %), на другій позиції – їхня міжнародна політика (39 %), на третьому місці – матеріали, що оцінюють імідж президентів (17 %). Більшість інформаційних повідомлень, які розкривають внутрішньополітичну діяльність президентів, присвячені проблемі дострокового припинення повноважень (22 %), президентським виборам (17 %), акціям протесту (15 %), стосункам президентів з парламентом країни (11 %).

Активність інтернет-ЗМІ у висвітленні проблеми дострокового припинення повноважень зумовлена прийняттям Конгресом США резолюції про початок імпічменту Д. Трампа (12 %). Акції протестів, які найчастіше коментувалися журналістами, здебільшого стосувалися діяльності президента Еквадору Л. Морено, який скасував державні субсидії на пальне, що викликало масові протести корінних народів (9 %). Значну увагу зарубіжні ЗМІ також приділили стосункам президентів з парламентом країни, де беззаперечним лідером за кількістю новинних повідомлень став президент Перу М. Віскарра, який в умовах політичної кризи наказав розпустити конгрес країни, а у відповідь депутати ухвалили рішення про усунення його від влади строком на 12 місяців (7 %).

Серед матеріалів щодо діяльності президентів на міжнародній політичній

арені за період, що досліджується в цьому огляді, превалювали матеріали, що висвітлювали політику президентів країн Азії (66 %), держав Європи (19 %) та Європейського Союзу (6 %), а також окремі аспекти міжнародного економічного співробітництва (4 %). Міжнародна діяльність президентів країн Азії значною мірою розглядалася у контексті ситуації навколо Ірану, який переживає загострення стосунків зі США, які загрожують посиленням санкцій проти Тегерана (12 %). Інформаційним приводом для підвищеної уваги інтернет-джерел до проблем країн Європи стала, насамперед, наземна військова кампанія проти курдів на півночі Сирії, розпочата Туреччиною (10 %). Значна увага зарубіжних ЗМІ до проблем зовнішньополітичної діяльності президентів щодо країн Європейського Союзу зумовлена, перш за все, прийняттям угоди, яка відкриває шляхи до переговорів про нові стосунки між Європейським Союзом та Великобританією з приводу Brexit (7 %). Значна кількість коментарів журналістів щодо міжнародного економічного співробітництва між державами стосувалися укладання ПАР і Нігерією ряду угод про торгівлю та співробітництво на фоні загострення ситуації між країнами через напади на нігерійських громадян у Преторії (6 %).

Лідером серед президентів, імідж яких розглядався світовими ЗМІ, знову став президент США Д. Трамп, зокрема в контексті ухвалення Нижньою палатою Конгресу США резолюції про початок процедури імпічменту, що закладає основу для публічного проведення розслідування в рамках Комітету з питань розвідки Палати представників (16 %). Інформаційним приводом уваги зарубіжних ЗМІ до Президента України В. Зеленського стало проведення ним 14-годинного пресмарафону, який побив світовий рекорд – «найдовша пресконференція» (14 %). Імідж президента Туреччини Р. Т. Ердогана досить активно висвітлювався новостійними агенціями (11%). Наразі центральне місце в оцінці іміджу турецького лідера посідала ініційована ним військова операція в Сирії.

Загалом протягом досліджуваного періоду більшість публікацій електронних закордонних ЗМІ, висвітлюючи окремі аспекти інституту президентства, мали нейтральний характер (69 %). Значну частку становили повідомлення з негативним

контекстом (20 %) і лише 11 % – мали позитивну модальність. Щодо характеру повідомлень про інститут президентства в загальному ракурсі, то слід сказати, що найчастіше зарубіжні інтернет-ЗМІ використовують нейтральну тональність, оцінюючи міжнародну політику президентів (46 %). Характер матеріалів, у яких оцінюється імідж президентів, має більш негативний контекст (17 %). Наразі відгуки в позитивному ключі стосуються, у своїй більшості, внутрішньої політики президентів (26 %).

ВНУТРІШНЯ ПОЛІТИКА ІНСТИТУТУ ПРЕЗИДЕНТІВ

ДОСТРОКОВЕ ПРИПИНЕННЯ ПОВНОВАЖЕНЬ

США

У Конгресі вимагають від глави Пентагону документи щодо допомоги Україні

Голови трьох комітетів Палати представників США надіслали запити щодо надання документів очільнику Пентагону М. Есперу та виконувачу обов'язків глави адміністративно-бюджетного управління Білого дому Р. Воуту. Запити надіслано в рамках розслідування щодо можливої процедури імпічменту президента США Д. Трампа. Демократи, які очолюють комітети, що проводять розслідування, дали М. Есперу та Р. Воуту час до 15 жовтня для надання документів. За словами очільників комітетів, вони потребують ці документи для вивчення послідовності подій та причин, що стояли за рішенням Білого дому притримати надання Україні вже ухваленої Конгресом допомоги для протидії російській агресії. Раніше демократи направили запити адміністрації Д. Трампа та віцепрезиденту США М. Пенсу з вимогою надати всі документи, пов'язані з Україною. Ще один такий запит вони надіслали главі Держдепартаменту США М. Помпео. Держдеп відповів на цей запит, але М. Помпео не повідомив, про що саме йшлося у відповіді очолюваного ним відомства

(Deutsche Welle. – Bonn. – 07.10.2019. – <https://www.dw.com/uk/%D1%83-%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D0%B3%D1%80%D0%B5%D1%81%D1%96-%D0%B2%D0%B8%D0%BC%D0%B0%D0%B3%D0%B0%D1%8E%D1%82%D1%8C-%D0%B2%D1%96%D0%B4-%D0%B3%D0%BB%D0%B0%D0%B2%D0%B8-%D0%BF%D0%B5%D0%BD%D1%82%D0%B0%D0%B3%D0%BE%D0%BD%D1%83-%D0%B4%D0%BE%D0%BA%D1%83%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D1%82%D0%B8-%D1%89%D0%BE%D0%B4%D0%BE-%D0%B4%D0%BE%D0%BF%D0%BE%D0%BC%D0%BE%D0%B3%D0%B8-%D1%83%D0%BA%D1%80%D0%B0%D1%97%D0%BD%D1%96/a-50730172>).

***

Президент США Д. Трамп назвав переворотом запуск процедури

імпічменту

Президент США **Д. Трамп** назвав переворотом запуск у Конгресі процедури імпічменту. «У міру того, як я дізнаюся дедалі більше з кожним днем, я приходжу до висновку, що те, що відбувається – це не імпічмент, а переворот, призначений для того, щоб відібрати владу у людей, їхні голоси, їхні свободи, їхню другу поправку до Конституції, релігію, збройні сили, стіну на кордоні з Мексикою і їхні дані Богом права громадян Сполучених Штатів Америки», – написав він на своїй сторінці в Twitter

(Тренд. – Баку. – 02.10.2019. – <https://www.trend.az/world/other/3126880.html>).

***

Імпічмент Д. Трампа буде заснований на «зловживанні владою» щодо України

Демократи в палаті представників США мають намір у рамках процедури імпічменту звинуватити президента США **Д. Трампа** у «зловживанні владою» в «українській справі», повідомляє телеканал NBC з посиланням на джерела. Демократи все ще обговорюють, які звинувачення повинні бути висунуті проти президента, однак спікер палати представників Н. Пелосі вважає за необхідне зосередитися на одній темі – відносинах Д. Трампа з Україною. Таким чином, повідомляє телеканал, демократи сподіваються зробити звинувачення максимально доступними для широкого розуміння і заручитися підтримкою громадськості. Певну роль в ухваленні цього рішення зіграла надмірна «складність» доповіді спецпрокурора Р. Мюллера про «російське втручання» у вибори США 2016 р.

(Зеркало. – Баку. – 22.10.2019. – <http://zerkalo.az/impichment-trampa-budet-osnovan-na-zloupotreblenii-vlastyu-po-ukraine/>).

***

Білий дім шукає поради у сторонніх юристів щодо процедури імпічменту Д. Трампа

Білий дім звернувся до сторонніх юристів за консультацією в правових питаннях процедури імпічменту президента США **Д. Трампа**, розпочатої

демократами в Конгресі. Про це повідомила телекомпанія CNN з посиланням на власні джерела. За їхніми даними, одним з таких юристів є колишній голова комітету з нагляду та урядової реформи Палати представників Конгресу Т. Гоуді (республіканець, від штату Північна Кароліна), який до законотворчої діяльності працював у прокуратурі

(Зеркало. – Баку. – 09.10.2019. – <http://zerkalo.az/belyj-dom-ishhet-soveta-u-storonnih-yuristov-po-protsedure-impichmenta-trampa/>).

***

Голова комітету з розвідки свідчить про «стрімкий прогрес» у справі імпічменту Д. Трампа

Голова комітету з розвідки Палати представників Конгресу США А. Шифф запевнив, що законодавці «досягли стрімкого прогресу» в рамках розслідування щодо можливої процедури імпічменту президента США **Д. Трампа**. Заява А. Шиффа пролунала після того, як свої свідчення перед комітетами Палати представників дав в. о. помічника Держсекретаря США у справах Європи та Євразії Ф. Рікер, повідомляє інформаційне агентство Reuters. Інші конгресмени-демократи зазначили у спілкуванні з журналістами, що слова Ф. Рікера підтвердили свідчення, отримані ними під час попередніх слухань. Водночас вони не уточнили, про які саме свідчення йдеться. Конгресмен С. Лінч, зокрема зауважив, що Ф. Рікер виявився «набагато повнішим джерелом інформації, ніж очікувалося»

(Deutsche Welle. – Bonn. – 27.10.2019. – <https://p.dw.com/p/3S1K>).

***

Білий дім відмовився співпрацювати з Конгресом США щодо «українського скандалу»

Білий дім відмовився співпрацювати з демократами Конгресу США у розслідуванні в рамках підготовки до процедури імпічменту президента **Д. Трампа**. Виконавча гілка влади «не братиме участі в упередженому політичному театрі», ідеться в заяві прес-секретарки Білого дому С. Грішем. Демократи «переслідують однобоку мету», «порушують громадянські свободи» і принцип поділу влади,

зазначається в документі. У Білому домі їх звинуватили у «бажанні скасувати результати виборів 2016 року». «Президент не зробив нічого поганого, і демократи знають це», – наголосила С. Грішем. «Д. Трамп і його адміністрація продовжать боротися за американський народ, розвивати економіку, а також захищати інтереси Америки всередині країни і за кордоном», – додала вона

(Deutsche Welle. – Bonn. – 09.10.2019. –

[https://www.dw.com/uk/%D0%B1%D1%96%D0%BB%D0%B8%D0%B9-%D0%B4%D1%96%D0%BC-%D0%B2%D1%96%D0%B4%D0%BC%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D0%B2%D1%81%D1%8F-%D1%81%D0%BF%D1%96%D0%B2%D0%BF%D1%80%D0%B0%D1%86%D1%8E%D0%B2%D0%B0%D1%82%D0%B8-%D0%B7-%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D0%B3%D1%80%D0%B5%D1%81%D0%BE%D0%BC-%D1%81%D1%88%D0%B0-%D1%89%D0%BE%D0%B4%D0%BE-%D1%83%D0%BA%D1%80%D0%B0%D1%97%D0%BD%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%BE%D0%B3%D0%BE-%D1%81%D0%BA%D0%B0%D0%BD%D0%B4%D0%B0%D0%BB%D1%83/a-50744659\).](https://www.dw.com/uk/%D0%B1%D1%96%D0%BB%D0%B8%D0%B9-%D0%B4%D1%96%D0%BC-%D0%B2%D1%96%D0%B4%D0%BC%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D0%B2%D1%81%D1%8F-%D1%81%D0%BF%D1%96%D0%B2%D0%BF%D1%80%D0%B0%D1%86%D1%8E%D0%B2%D0%B0%D1%82%D0%B8-%D0%B7-%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D0%B3%D1%80%D0%B5%D1%81%D0%BE%D0%BC-%D1%81%D1%88%D0%B0-%D1%89%D0%BE%D0%B4%D0%BE-%D1%83%D0%BA%D1%80%D0%B0%D1%97%D0%BD%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%BE%D0%B3%D0%BE-%D1%81%D0%BA%D0%B0%D0%BD%D0%B4%D0%B0%D0%BB%D1%83/a-50744659).)

***

Дж. Байден уперше закликав до імпічменту Д. Трампа

Один із потенційних кандидатів у президенти від Демократичної партії США, колишній віцепрезидент Дж. Байден закликав до імпічменту нинішнього глави держави **Д. Трампа** та зазначив, що той «зрадив» Сполучені Штати. Ця заява Дж. Байдена прозвучала під час його виступу на мітингу у Нью-Гемпширі. «Для збереження нашої Конституції, нашої демократії, основ нашої цілісності, йому (Трампу) треба висловити імпічмент», – зазначив Дж. Байден, додавши свій заклик до низки подібних заяв від інших демократичних кандидатів на посаду президента США. «Він випалює дірки в Конституції, і ми не можемо дозволити йому робити це безкарно», – додав Дж. Байден. Д. Трамп у Twitter назвав слова Дж. Байдена «пафосними» та зазначив, що «програшна» передвиборча кампанія ексвіцепрезидента не залишає йому іншого вибору, окрім подібних заяв. «Я не зробив нічого поганого»,

– додав Д. Трамп. З огляду на звинувачення в порушенні американської Конституції через відмову співпрацювати з розслідуванням Конгресу з цього приводу Д. Трамп зазначив, що, найімовірніше, це стане приводом для розгляду «великої справи» у Верховному суді США. Оприлюднене опитування телеканалу Fox News, який вважають прихильним до Д. Трампа, свідчить про новий рекордний показник виборців, які вважають за необхідне висловити імпічмент чинному президенту. Відповідно до результатів опитування, ідеться про показник у 51 % тих, хто бажає позбавити Д. Трампа президентської посади

(Deutsche Welle. – Bonn. – 10.10.2019. – <https://www.dw.com/uk/%D0%B4%D0%B6%D0%BE-%D0%B1%D0%B0%D0%B9%D0%B4%D0%B5%D0%BD-%D1%83%D0%BF%D0%B5%D1%80%D1%88%D0%B5-%D0%B7%D0%B0%D0%BA%D0%BB%D0%B8%D0%BA%D0%B0%D0%B2-%D0%B4%D0%BE-%D1%96%D0%BC%D0%BF%D1%96%D1%87%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D1%82%D1%83-%D0%B4%D0%BE%D0%BD%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%B4%D0%B0-%D1%82%D1%80%D0%B0%D0%BC%D0%BF%D0%B0/a-50765729>).

***

Д. Трамп назвав «лінчуванням» спробу імпічменту з боку демократів

Президент США Д. Трамп назвав «лінчуванням» розслідування представників Демократичної партії щодо ймовірного запуску процедури імпічменту. «Усі республіканці повинні пам'ятати, що вони тут спостерігають – лінчування. Але ми переможемо», – написав президент Сполучених Штатів у соцмережі Twitter. Історично термін «лінчування» у США пов'язаний із жорстокими расово вмотивованими вбивствами афроамериканців у південних штатах. На використання цього терміна Д. Трампом уже відреагували американські політики. Зокрема, конгресмен від штату Південна Кароліна Дж. Клайберн у коментарі телеканалу CNN засудив слова Д. Трампа і заявив, що «це слово, з яким усі ми повинні бути обережними», цитує агентство новин dra. Тим часом тимчасовий повірений у справах США в Україні В. Тейлор дає свідчення за закритими дверима перед членами трьох комітетів Палати представників, які проводять розслідування щодо можливого

запуску процедури імпічменту

(Deutsche Welle. – Bonn. – 22.10.2019. –

<https://www.dw.com/uk/%D1%82%D1%80%D0%B0%D0%BC%D0%BF-%D0%BD%D0%B0%D0%B7%D0%B2%D0%B0%D0%B2-%D0%BB%D1%96%D0%BD%D1%87%D1%83%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F%D0%BC-%D1%81%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%B1%D1%83-%D1%96%D0%BC%D0%BF%D1%96%D1%87%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D1%82%D1%83-%D0%B7-%D0%B1%D0%BE%D0%BA%D1%83-%D0%B4%D0%B5%D0%BC%D0%BE%D0%BA%D1%80%D0%B0%D1%82%D1%96%D0%B2/a-50937728>

***

Більше половини американців висловлюються проти розпочатої демократами процедури імпічменту Д. Трампа

За підсумками опитування дослідницької служби Університету Монмута, більше половини американців висловлюються проти розпочатої демократами в Конгресі процедури імпічменту президента **Д. Трампа**, хоча кількість тих, хто вважає такий варіант бажаним, за останній місяць зросло. Як впливає з результатів опитування, 52 % не вважають за потрібне піддавати Д. Трампа імпічменту, водночас як 44 % висловлюються на користь відсторонення його від посади президента. У серпні під час аналогічного опитування 35 % висловлювалися за імпічмент і 59 % виступали проти. Наразі за імпічмент Д. Трампа висловлюються 77 % опитаних прихильників Демократичної партії (у серпні таку думку висловлювали 69 % демократів) і 41 % виборців без певної партійної приналежності (у серпні – 30 %) і лише 9 % виборців-республіканців (у серпні таку думку висловлювали лише 25 % прихильників Республіканської партії)

(Тренд. – Баку. – 01.10.2019. – <https://www.trend.az/world/usa/3126839.html>).

***

Д. Трамп звинуватив демократів у спробі виграти вибори з допомогою імпічменту

Президент США **Д. Трамп** звинуватив демократів у спробі виграти вибори 2020 р. з допомогою імпічменту. «Ненсі Пелосі (спікер палати представників) тільки що сказала, що вона зацікавлена в зниженні цін на ліки, які видаються за рецептом, і в роботі з украї необхідною угодою USMCA (торгова угода США, Мексики і Канади). Вона не може працювати ні з одного питання. Це просто замасковані спроби виграти вибори шляхом імпічменту», – написав Д. Трамп у себе в Twitter. Раніше спікер палати представників США Н. Пелосі провела прес-конференцію, під час якої висловила сподівання, що президент продовжить працювати з Конгресом з цим важливим питанням. Д. Трамп також у черговий раз розкритикував главу комітету з розвідки палати представників А. Шиффа, який проводить розслідування в рамках процедури імпічменту. «Нероби-демократи повинні бути зосереджені на розвитку нашої країни, а не на тому, щоб витратити час і сили кожного на АХІНЕЮ...», – написав президент

(Тренд. – Баку. – 02.10.2019. – <https://www.trend.az/world/usa/3127408.html>).

ПРЕЗИДЕНТСЬКІ ВИБОРИ

АРГЕНТИНА

Опозиційний кандидат переміг на президентських виборах в Аргентині

Кандидат від лівоцентристів **А. Фернандес** здобув перемогу на президентських виборах в Аргентині. Чинний президент **М. Макрі** визнав свою поразку та привітав переможця. Як повідомляє агентство новин dra, за результатами підрахунку голосів з 96 % виборчих дільниць А. Фернандес здобуває 48 % голосів, тоді як М. Макрі – лише близько 40 %. Явка становила близько 81 %. Цей результат дає змогу А. Фернандесу здобути президентську посаду без другого туру. При цьому до влади як віцепрезидент повертається **К. Кіршнер**, яка обіймала посаду глави держави у 2007–2015 рр. Проти неї порушено кілька справ через закиди в корупції, проте вона має імунітет як сенатор. Аргентина наразі переживає жорстку економічну та фінансову кризу. Рівень інфляції становить понад 50 %. Торік М. Макрі був змушений просити у Міжнародного валютного фонду кредит у 57 млрд дол. Цей крок не сподобався багатьом аргентинцям, оскільки пов'язана з цією програмою допомоги політика

економії завдала удару по середньому класу. К. Кіршнер є прихильницею протекціоністської економічної політики та конфронтаційного курсу в переговорах з МВФ

(Deutsche Welle. – Bonn. – 28.10.2019. –

<https://www.dw.com/uk/%D0%BE%D0%BF%D0%BE%D0%B7%D0%B8%D1%86%D1%96%D0%B9%D0%BD%D0%B8%D0%B9-%D0%BA%D0%B0%D0%BD%D0%B4%D0%B8%D0%B4%D0%B0%D1%82-%D0%BF%D0%B5%D1%80%D0%B5%D0%BC%D1%96%D0%B3-%D0%BD%D0%B0-%D0%BF%D1%80%D0%B5%D0%B7%D0%B8%D0%B4%D0%B5%D0%BD%D1%82%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B8%D1%85-%D0%B2%D0%B8%D0%B1%D0%BE%D1%80%D0%B0%D1%85-%D0%B2-%D0%B0%D1%80%D0%B3%D0%B5%D0%BD%D1%82%D0%B8%D0%BD%D1%96/a-51012338>

***

М. Макрі і А. Фернандес беруть участь у виборчих дебатах за сім днів до виборів

Президент Аргентини **М. Макрі** та кандидат від пероністів у президенти **А. Фернандес**, улюбленець публіки на виборах, виступили з суровою критикою щодо корупції під час останньої передвиборчої дискусії, яка відбулася за тиждень до виборів. Зважаючи на всі опитування проти нього та після несприятливого результату, який він отримав на попередніх виборах у серпні, М. Макрі перейшов у наступ і напав на головного суперника А. Фернандеса. У дебатах, які відбулися у Буенос-Айресі, також брали участь інші чотири кандидати в президенти, колишній міністр економіки

Р. Лаванья, представник Лівого фронту Н. дель Каньо,

колишній військовий офіцер Х. Х. Гомес Сентуріон та економіст Х. Л. Есперт

(El Mundo. – Madrid. – 21.10.2019. –

<https://www.elmundo.es/internacional/2019/10/21/5dad48ad21efa0af038b45bd.html>

БОЛІВІЯ

Президент Болівії Е. Моралес бореться за четвертий президентський термін

Болівія пішла на вибори, щоб проголосувати на загальних виборах, що більше нагадує новий референдум для вирішення питання щодо наступності президента **Е. Моралеса**. Це лідер, який бажав змінити економіку своєї країни завдяки націоналізації газу та застосуванню розумного економічного плану. І, крім того, він підтримує корінне населення, яке завжди перебувало осторонь, до центру влади. Е. Моралес навіть вирішив змінити Конституцію, щоб балотуватися на четвертий термін, порушивши ліміт двох термінів, які залишив по собі **У. Чавес**. Е. Моралес також не схотів почути голос людей, які на референдумі 2016 р. відмовили йому в повторних виборах у 51,3 %. Він намагається продовжити гонку за будь-яку ціну. Е. Моралес – це єдиний президент у Латинській Америці, який керує найдовше, а також той, хто найдовше є президентом у Болівії. Він також є першим президентом з корінного населення, який дійшов до вершини влади на континенті

(El Mundo. – Madrid. – 20.10.2019. –

<https://www.elmundo.es/internacional/2019/10/20/5dacafc7fdddf03138b4582.html>).

***

Президенту Болівії Е. Моралесу не знадобиться другий тур, щоб стати президентом, відповідно до підсумкових підрахунків виборів

Без попередження і неочікувано система швидкого підрахунку голосів у Болівії оголосила результати виборів: **Е. Моралес** (46,86 %) долає бар'єр у 10 % різниці порівняно із супротивником **К. Месою** (36,74 %). Ці суперечливі дані розлютили послідовників «Громадянської громади». «Це скандальне шахрайство», – поскаржився **К. Меса**, який з першої хвилини підрахунку заперечував маніпуляції для «обходу народного голосування». Кандидат від опозиції заявив, що «болівійський народ не витримає другого пограбування, як це сталося 21 лютого 2016 р.», посилаючись на референдум, запропонований Е. Моралесом, щоб дозволити йому брати участь у четвертих президентських виборах

(El Mundo. – Madrid. – 22.10.2019. –

<https://www.elmundo.es/internacional/2019/10/22/5dae4bd0fc6c83fc7f8b45aa.html>).

***

Президент Болівії Е. Моралес лідирує на виборах президента Болівії

Чинний президент Болівії **Е. Моралес** лідирує на виборах глави держави, але поки не набирає необхідної кількості голосів для перемоги в першому турі. Це демонструють дані, які оприлюднив Вищий виборчий суд республіки після підрахунку 95 % голосів. Згідно з цими даними, за **Е. Моралеса** проголосували 45,28 %. Його основного суперника – экс-президента **К. Месу** – підтримали 38,16 % виборців. Таким чином, другий тур президентських виборів у Болівії не відбудеться. За чинним у Болівії законом, для перемоги в першому турі кандидатові, який заручився найбільшою підтримкою населення, необхідно набрати понад 50 % голосів або 40 % за умови, що відрив від його найближчого суперника становить не менше 10 %. Якщо ніхто з претендентів на найвищу посаду не доб'ється цього результату, другий тур голосування пройде 15 грудня

(Тренд. – Баку. – 21.10.2019. – <https://www.trend.az/world/3136172.html>).

***

Президент Болівії Е. Моралес оголосив про своє переобрання на пост президента Болівії

Чинний президент Болівії **Е. Моралес**, який бореться за переобрання на новий термін, оголосив про свою перемогу на виборах глави держави вже за підсумками першого туру. З таким твердженням він виступив на прес-конференції в Ла-Пасі. «Ми перемогли в першому турі, різниця між мною і найбільш популярним кандидатом від опозиції **К. Месою** становила 600 тис. голосів», – зазначив **Е. Моралес**. При цьому він підкреслив, що опозиція, яка незгодна з результатами народного волевиявлення, не «хоче зважати на голоси корінного населення, тим самим дискримінуючи певну групу громадян». Голосування на президентських і парламентських виборах відбулося в Болівії 20 жовтня, перші попередні результати були оприлюднені через чотири години після закриття дільниць. Після їхньої публікації **К. Меса** заявив, що підсумки голосування повинні дати йому можливість вийти до другого туру. **Е. Моралес**, у свою чергу, сказав, що не підраховані на той момент голоси жителів сільських районів гарантують йому перемогу вже в першому турі

(Зеркало. – Баку. – 24.10.2019. – <http://zerkalo.az/morales-obyavil-o-svoem-pereizbranii-na-post-prezidenta-bolivii/>).

МОЗАМБІК

Президент Мозамбіку переміг на президентських виборах

Президент Мозамбіку **Ф. Н'юсі** переміг на виборах, згідно з попередньою оцінкою групи спостерігачів. Виходячи з даних майже 2500 виборчих дільниць із загальної кількості понад 20 000, Інститут виборів за стійку демократію в Африці (EISA) підрахував, що Ф. Н'юсі набере 70,9 % голосів. Хоча офіційні результати ще не оголошені, колишній партизанський рух, що став головною опозиційною партією, уже відкинув результати, декларувавши порушення в процесі від реєстрації виборців до підрахунку. Шахрайство загрожує крихкому мирному договору, підписаному лише кілька місяців тому між кандидатом у президенти О. Момаде та Ф. Н'юсі. Офіційний представник програми EISA Д. Росаріо зазначив, що під час підрахунку голосування інститут встановив, що на багатьох виборчих дільницях у семи різних провінціях кількість голосів значно перевищує кількість виборців, зареєстрованих на цій дільниці

(Reuters. – London. – 22.10.2019. – <https://www.reuters.com/article/mozambique-election/mozambiques-president-victorious-in-election-observer-group-idUSL5N27726S>).

ПОЛЬЩА

М. Коланко: Громадянський президент

Для польської опозиції президентські вибори будуть єдиним шансом зупинити розширення PiS. Але є одна проблема – брак кандидатів. Хто буде кандидатом від Громадянської коаліції на пост президента? Це останні вибори в марафоні голосів. Їхній результат встановить ситуацію в країні на найближчі роки. Якби PiS зберегла владу і втратила президентський палац, ситуація нинішньої опозиції не була б такою поганою протягом тривалого часу без будь-яких виборів – до 2023 р. Дотепер кандидати лише спекулювали. З'явилися імена Д. Туска, Р. Трушковського. Однак, схоже, опозиційні кола обговорюють абсолютно нове рішення. Наразі чинний президент Польщі **А. Дуда** є певним фаворитом. Але до боротьби за президентське крісло є багато місяців. Внутрішня та міжнародна ситуація можуть швидко змінитися.

Тому рішення опозиції та основних гравців, наприклад Д. Туска, будуть дуже важливими для політичного майбутнього Польщі. Колишній прем'єр-міністр Д. Туск повинен повідомити про свої політичні плани до 2 грудня

(Rzeczpospolita. – Warsaw. – 01.10.2019. – <https://www.rp.pl/Komentarze-wyborcze/191009991-Michal-Kolanko-Prezydent-obywatelski.html>).

США

Д. Трамп за третій квартал 2019 р. залучив рекордні 125 млн дол. на передвиборну кампанію

Президент США **Д. Трамп** за третій квартал 2019 р. зібрав рекордні 125 млн дол. добровільних внесків на проведення передвиборної кампанії. Про це повідомив у Twitter менеджер передвиборної кампанії Д. Трампа Б. Парскей. «Великий збір коштів у цьому кварталі. Кампанія Республіканської партії Д. Трампа збрала 125 млн дол.», – вказав він. При цьому Б. Парскейл підкреслив, що ця сума – рекордна і майже в два рази перевищує обсяг пожертвувань за аналогічний період попереднього лідера Сполучених Штатів **Б. Обами**, коли той балотувався на другий президентський термін. Агентство Associated Press уточнює, що за третій квартал 2011 р. Б. Обамі та Національному комітету Демократичної партії вдалося залучити 70 млн дол. «Президент Д. Трамп проводить грандіозну кампанію, збираючи рекордні суми в рекордні терміни», – констатував Б. Парскейл. У свою чергу, голова Національного комітету Республіканської партії (НКРП) Р. Макденіел підкреслила, що республіканці «вже ведуть боротьбу з демократами і мають намір переобрати президента на другий термін у 2020 р.». Раніше голова НКРП повідомила, що отримала за рахунок агресивної пропагандистської кампанії 6 млн дол. добровільних пожертвувань за 27 год. після запуску в Конгресі процедури імпічменту щодо президента Д. Трампа
(Тренд. – Баку. – 02.10.2019. – <https://www.trend.az/world/other/3126877.html>).

***

Президент США Д. Трамп закликав Х. Клінтон брати участь у виборах

Президент США **Д. Трамп** закликав экс-держсекретаря США Х. Клінтон знову балотуватися в президенти. Про це він написав у своєму Твіттері. «Я вважаю, що

корумпована Х. Клінтон повинна вступити в гонку, щоб спробувати вкрати цю можливість у вкрай лівої Е. Уорре», – написав Д. Трамп. Він також закликав Х. Клінтон пояснити всі свої злочини і назвати причини видалення електронних листів після отримання повістки в Конгрес

(Зеркало. – Баку. – 09.10.2019. – <http://zerkalo.az/tramp-prizval-klinton-uchastvovat-v-vyborah/>).

ТУНІС

Новим президентом Тунісу став юрист-консерватор К. Саїд

На президентських виборах у Тунісі переміг професор права **К. Саїд**. Як заявила виборча комісія країни 14 жовтня, у другому турі голосування його підтримали 72,71 % виборців. Натомість за його опонента – медіамагната Н. Каруї – проголосували 27,29 % виборців, повідомляє агенція AP. К. Саїд брав участь у виборах як незалежний кандидат, однак його підтримала ісламсько-консервативна партія «Еннадха», яка минулого тижня виграла парламентські вибори в Тунісі. К. Саїд виступає за децентралізовану модель урядування та обстоює консервативні погляди, приміром, у ставленні до рівності між чоловіком та жінкою чи гомосексуальності, котра в Тунісі може каратися позбавленням волі. На ці консервативні погляди К. Саїда звертали увагу під час виборчої кампанії його критики. Другий тур президентських виборів у Тунісі відбувався напередодні, 13 жовтня. Єдиним опонентом К. Саїда був Н. Каруї, якого звинувачували в корупції та ухиленні від сплати податків, через що він перебував за ґратами. Лише незадовго до другого туру Н. Каруї звільнили з-під варти. Він намагався заручитися підтримкою бізнесу та симпатиків світського шляху розвитку Тунісу, котрі занепокоєні консервативними поглядами К. Саїда

(Deutsche Welle. – Bonn. – 14.10.2019. –

[https://www.dw.com/uk/%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D0%BC-](https://www.dw.com/uk/%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D0%BC-%D0%BF%D1%80%D0%B5%D0%B7%D0%B8%D0%B4%D0%B5%D0%BD%D1%82%D0%BE%D0%BC-%D1%82%D1%83%D0%BD%D1%96%D1%81%D1%83-%D1%81%D1%82%D0%B0%D0%B2-%D1%8E%D1%80%D0%B8%D1%81%D1%82-%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D1%81%D0%B5%D1%80%D0%B2%D0%B0%D1%82%D0%B)

[%D0%BF%D1%80%D0%B5%D0%B7%D0%B8%D0%B4%D0%B5%D0%BD%D1%82%D0%BE%D0%BC-%D1%82%D1%83%D0%BD%D1%96%D1%81%D1%83-](https://www.dw.com/uk/%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D0%B4%D0%B5%D0%BD%D1%82%D0%BE%D0%BC-%D1%82%D1%83%D0%BD%D1%96%D1%81%D1%83-%D1%81%D1%82%D0%B0%D0%B2-%D1%8E%D1%80%D0%B8%D1%81%D1%82-%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D1%81%D0%B5%D1%80%D0%B2%D0%B0%D1%82%D0%B)

[%D1%81%D1%82%D0%B0%D0%B2-%D1%8E%D1%80%D0%B8%D1%81%D1%82-](https://www.dw.com/uk/%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D0%B4%D0%B5%D0%BD%D1%82%D0%BE%D0%BC-%D1%82%D1%83%D0%BD%D1%96%D1%81%D1%83-%D1%81%D1%82%D0%B0%D0%B2-%D1%8E%D1%80%D0%B8%D1%81%D1%82-%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D1%81%D0%B5%D1%80%D0%B2%D0%B0%D1%82%D0%B)

[%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D1%81%D0%B5%D1%80%D0%B2%D0%B0%D1%82%D0%B](https://www.dw.com/uk/%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D0%B4%D0%B5%D0%BD%D1%82%D0%BE%D0%BC-%D1%82%D1%83%D0%BD%D1%96%D1%81%D1%83-%D1%81%D1%82%D0%B0%D0%B2-%D1%8E%D1%80%D0%B8%D1%81%D1%82-%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D1%81%D0%B5%D1%80%D0%B2%D0%B0%D1%82%D0%B)

[%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D1%81%D0%B5%D1%80%D0%B2%D0%B0%D1%82%D0%B](https://www.dw.com/uk/%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D0%B4%D0%B5%D0%BD%D1%82%D0%BE%D0%BC-%D1%82%D1%83%D0%BD%D1%96%D1%81%D1%83-%D1%81%D1%82%D0%B0%D0%B2-%D1%8E%D1%80%D0%B8%D1%81%D1%82-%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D1%81%D0%B5%D1%80%D0%B2%D0%B0%D1%82%D0%B)

E%D1%80-%D0%BA%D0%B0%D1%97%D1%81-%D1%81%D0%B0%D1%97%D0%B4/a-50830124).

***

У Тунісі проходить другий тур виборів президента

У Тунісі відбувається другий тур дострокових президентських виборів. Під час голосування понад 7 млн наділених правом голосу громадяни Тунісу обирають між двома кандидатами в президенти. Зранку в країні відкрилися близько 4,5 тис. виборчих дільниць, передає інформагенція dpa. На найвищу державну посаду країни претендують професор права К. Саїд і медіамагнат Н. Каруї. Обидва кандидати набрали найбільшу кількість голосів під час голосування в першому турі, що відбувся 15 вересня. Тоді незалежного кандидата-правника підтримало 18,4 % виборців, а медіамагната – 15,6 %. Загалом під час першого туру явка становила 45 % виборців

(Deutsche Welle. – Bonn. – 13.10.2019. – [### **ШРІ-ЛАНКА**](https://www.dw.com/uk/%D1%83-%D1%82%D1%83%D0%BD%D1%96%D1%81%D1%96-%D0%BF%D1%80%D0%BE%D1%85%D0%BE%D0%B4%D0%B8%D1%82%D1%8C-%D0%B4%D1%80%D1%83%D0%B3%D0%B8%D0%B9-%D1%82%D1%83%D1%80-%D0%B2%D0%B8%D0%B1%D0%BE%D1%80%D1%96%D0%B2-%D0%BF%D1%80%D0%B5%D0%B7%D0%B8%D0%B4%D0%B5%D0%BD%D1%82%D0%B0/a-50816369).</i></p></div><div data-bbox=)

Рекордна кількість кандидатів на Шрі-Ланці на участь у президентських виборах

Рекордні 35 кандидатів подали кандидатури на участь у виборах президента Шрі-Ланки 16 листопада, що майже вдвічі більше, ніж брали участь в останніх виборах 2015 р. Це спричинило логістичні проблеми для виборчих органів. «Велика кількість кандидатів означає більш високі витрати. Нам знадобляться бюлетенів удвічі більше, ніж в останній раз, можливо, нам доведеться імпортувати виборчі скриньки, і нам може знадобитися більше спостерігачів для виборчих процесів», – заявила М. Дешапрія, голова виборчої комісії після завершення процедури висування. Кількість кандидатів перевищує попередній максимум з 22 кандидатів, які взяли

участь у виборах 2010 р. Чинний президент Шрі-Ланки **М. Сірісена** вирішив не йти на повторні вибори і його партія Шрі-Ланкійська Партія свободи офіційно не обрала кандидата, і наразі не зазначила, чи підтримає когось із 35 оголошених кандидатів (*Reuters. – London. – 07.10.2019. – <https://uk.reuters.com/article/uk-sri-lanka-elections/record-number-of-candidates-to-contest-sri-lankas-presidential-election-idUKKBN1WM1FE>*).

АДМІНІСТРАЦІЯ ПРЕЗИДЕНТА

США

Білий дім відмовляється співпрацювати

Білий дім відмовився передати внутрішні документи стосовно України, які розшукують демократи, водночас як адміністрація **Д. Трампа** втягнулася у розслідування щодо імпічменту. У листі, який повторив нещодавні повідомлення про імпічмент президента, звинувачуючи демократів у порушенні Конституції та громадянських свобод та намагаючись скасувати результати виборів 2016 р., Білий дім заявив, що не буде виконувати прохання депутатських демократів, оскільки вони проводять незаконне слідство. «Ніколи раніше в нашій історії Палата представників – під контролем будь-якої політичної партії – не вела американський народ на той небезпечний шлях, який ви, здається, вирішили пройти», – написав радник Білого дому П. Циполон. Цей крок став останньою демонстрацією стратегії Білого дому, яка наближається до універсального опору проти стимуляції демократичного розслідування щодо того, чи використовував президент Д. Трамп владу своєї адміністрації для тиску на Україну

(*Euronews. – Paris. – 09.10.2019. – <https://www.euronews.com/2019/10/08/white-house-refuses-turn-over-documents-democrats-impeachment-inquiry-n1063771>*).

ПРЕЗИДЕНТ І ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА

БІЛОРУСЬ

Президент Білорусі О. Лукашенко вважає, що не став би президентом без досвіду роботи в парламенті

Глава Білорусі висловив думку, що серед депутатів повинні бути люди з різних сфер і різних вікових груп, включаючи молодь, повідомляє прес-служба президента.

О. Лукашенко вважає, що білоруські парламентарії повинні бути більш активними, у тому числі захищаючи інтереси громадян і країни. «Я хочу, щоб парламент і депутати були більш активними. Погано, коли якась проблема – президент біжить попереду, ще щось – там знову президент. Це ненормально, ні в одній державі цього немає», – зауважив О. Лукашенко. «Так само простіше: сиди і дивись, що президент скаже. Треба, щоб і в депутатів вирувало, щоб вони кидалися вперед і захищали кожен свого виборця, а в цілому – народ Білорусі й нашу державу», – сказав О. Лукашенко (*TUT.BY. – Мінськ. – 18.10.2019. – <https://news.tut.by/economics/657935.html>*).

ГРУЗІЯ

Президент Грузії С. Зурабішвілі має піти в прокуратуру

Від президента Грузії **С. Зурабішвілі** чекають, що вона піде в прокуратуру і сама надасть інформацію слідству в скандальній справі щодо списку помилуваних засуджених. Про це заявила міністр юстиції Т. Цулукіані. С. Зурабішвілі та її адміністрація виявилися замішані в скандалі після того, як стало відомо, що серед помилуваних ув'язнених виявилися вбивця поліцейського, засуджений за вбивство на 12 років, ув'язнений і відсидів лише три роки, наркодилер і навіть ув'язнений за зґвалтування підлітка. Прокуратура порушила кримінальну справу за цим фактом і навіть викликала на опитування співробітників адміністрації президента. Пояснень чекають від президента, у тому числі, і представники правлячої «Грузинської мрії», завдяки підтримки якої вона і перемогла на президентських виборах 2018 р. Але президент про це не бажає говорити і своїми діями ще більше викликає роздратування суспільства

(*Ехо Кавказа. – Вашингтон. – 15.10.2019. – <https://www.ekhokavkaza.com/a/30222082.html>*).

КИРГИЗСТАН

Звернення до Конституційної палати про незаконність зняття недоторканності з экс-президента А. Атамбаєва

Члени Політради Соціал-демократичної партії Киргизстану звернулися до Конституційної палати з клопотанням про незаконність зняття недоторканності з экс-президента **А. Атамбаєва**. Таким чином, экс-президент Киргизької Республіки

позбавлений рівних прав і рівних можливостей під час вступу на державну службу, гарантованих ч. 4 ст. 52 Конституції. У зв'язку з цим норми також порушують рівність усіх перед законом і судом, передбаченої ч. 3 ст. 16 Конституції Киргизстану (*K-News. – Бишкек. – 18.10.2019. – <https://knews.kg/2019/10/18/tekst-obrashheniya-v-konstitutsionnuyu-palatu-o-nezakonnosti-snyatiya-neprikosnovennosti-s-eks-prezidenta-atambaeva/>*).

ЛАТВІЯ

Депутатські квоти: у сеймі хочуть ділити гроші

Попри те, що нинішній сейм значно оновився і навіть омолодився, у ньому ще залишилися депутати, які пам'ятають золоті часи, коли існували т. зв. депутатські квоти. Ідеться про «зайві гроші», які коаліція дозволяла правлячим депутатам розподіляти за їхнім розсудом. Принцип квот не підтримує і президент країни **Е. Левітс**. Прем'єр К. Каріньш після спілкування з главою держави впевнено заявив, що коаліція все-таки відмовилася від повернення принципу квот. «Ідея про квоти виникла тоді, коли виникли труднощі з узгодженням бюджету. Однак тепер коаліція вже проект бюджету схвалила – і в квотах немає ніякої необхідності», – пояснив глава уряду. Іншими словами, правлячі депутати просто мовчки голосуватимуть за той варіант бюджету, який прийде в сейм з кабміну (*BALTIJAS BALSS. – Puḡa. – 08.10.2019. – <https://bb.lv/statja/politika/2019/10/08/deputatskie-kvoty-v-seyme-hotyat-delit-dengi>*).

ПЕРУ

Президент Перу оголосив про розпуск парламенту

Президент Перу **М. Віскарра** оголосив про розпуск конгресу (однопалатного парламенту країни). Відеозвернення голови держави трансливалося в Facebook. «Я вирішив розпустити конгрес відповідно до Конституції і скликати вибори», – сказав він. «Ця надзвичайна міра дасть можливість громадянам, нарешті, висловити свою позицію і шляхом участі у виборах і голосування визначити майбутнє країни», – додав він. Голова ради міністрів Перу С. дель Солар виніс на розгляд парламенту питання довіри уряду через розбіжності між виконавчою владою і законодавчим органом з приводу вибору членів Конституційного суду. Після цього парламентарії

схвалили першу кандидатуру на пост члена Конституційного суду. Раніше М. Віскарра попередив, що якщо конгрес проведе голосування щодо виборів членів Конституційного суду до винесення рішення з питання довіри, він розпустить конгрес. З моменту вступу на посаду в березні 2018 р. М. Віскарра кілька разів виносив на розгляд парламенту питання про довіру уряду, проте до цього моменту конгресу вдавалося уникнути розпуску

(Тренд. – Баку. – 01.10.2019. – <https://www.trend.az/world/other/3126247.html>).

***

Президент Перу розпускає конгрес

Президент Перу **М. Віскарра** розпустив конгрес, де домінувала опозиція, яка відповіла тимчасовим відстороненням президента та тимчасовим призначенням віцепрезидента М. Араоса главою держави. «Я вирішив розпустити конгрес і призначити парламентські вибори», – заявив М. Віскарра в повідомленні по телебаченню, оскільки сутичка між гілками влади почалася три роки тому і закрила шлях до порозуміння між виконавчою та законодавчою владами. Краплею, яка переповнила склянку води для М. Віскарри, стала відмова конгресу у відстороненні суперечливого призначення нових членів Конституційного суду. М. Віскарра поставив конгресу ультиматум, оголосивши, що розпустить його, якщо йому відмовлять у вотумі довіри щодо реформування методу призначення магістратів, тим самим прагнучи не допустити, щоб цей високий суд перейшов у опозицію. Унаслідок відмови у вотумі довіри прем'єр-міністр С. дель Солар подав у відставку. На зміну йому М. Віскарра призначив В. Зеваллоса, його міністра юстиції. Розпущений парламент незабаром відреагував, призупинивши діяльність М. Віскарри на один рік на посаді президента. Призупинення було ухвалене 86 голосами із загальної кількості 130 законодавців. Конгрес оголосив про «тимчасову недієздатність» М. Віскарри і призначив на його місце тимчасовим президентом на рік М. Араозу. Тим часом М. Віскарра вимагає проведення нових парламентських виборів 26 січня відповідно до указу, опублікованого в офіційному віснику

(El Mundo. – Madrid. – 01.10.2019. –

<https://www.elmundo.es/internacional/2019/10/01/5d92d64121efa02c2e8b459e.html>).

***

Що відбувається з політичною кризою в Перу?

У Перу спалахнула безпрецедентна політична криза в останні десятиліття, після того як президент **М. Віскарра** конституційно розпустив конгрес, а фракція «заколоту» проголосувала за «відсторонення» президента і склала присягу віце-президента **М. Араоса**. Довгий, напружений і конвульсивний день, який прожила країна, залишив багато політичних ран, відкритих для вирішення, велику невизначеність того, що відбудеться в найближчому майбутньому, і невелику впевненість щодо правової ситуації та політичних наслідків багатьох рішень. Лише радість і почуття полегшення, які переважна більшість населення Перу спонтанно висловили на вулицях після того, як президент оголосив про розпуск конгресу, представники якого ненавидять і зневажають більшість населення. М. Віскарра розпустив конгрес і призначив вибори до законодавчих зборів на 26 січня, застосувавши конституційне правило, яке давало йому можливість розпустити законодавчий орган. Наразі, невизначеність дуже глибока. Жодна зі сторін не визнає іншу, і все, схоже, свідчить про те, що вирішення опиниться в руках Конституційного суду

(El Mundo. – Madrid. – 01.10.2019. –

<https://www.elmundo.es/internacional/2019/10/01/5d93698221efa0e2448b4625.html>).

ПОРТУГАЛІЯ

Президент Португалії прагне швидких переговорів щодо прем'єр-міністра після перемоги соціалістів

Президент Португалії **М. Ребелу де Соуза** проконсультується з основними політичними партіями, щоб мати варіанти для призначення прем'єр-міністра без зволікань. Незважаючи на здобуття більшої кількості місць, ніж на останніх виборах, соціалісти втратили лише повну парламентську більшість, і їхньому лідеру А. Коста, прем'єр-міністру останніх чотирьох років, потрібно домовитися про нову угоду з одним або обома його лівосоюзниками. Президент заявив, що хоче швидко

призначити нового прем'єра, «враховуючи, що 17 жовтня відбудеться важливе засідання Європейської ради, а саме щодо Brexit». У своєму виступі після перемоги А. Коста заявив, що виборцям подобається угода 2015 р., згідно з якою Лівий блок та комуністи підтримали його соціалістів, і він хотів би, щоб це продовжувалося. Він зазначив, що також має намір домовитися з правозахисними партіями та екологічною партією People-Animals-Nature. Обидва лідери двох лівих партій заявили, що не заперечують проти того, щоб А. Коста був призначений прем'єр-міністром, і готові вести переговори, якщо він спрямує свою діяльність на покращення життя працівників та збільшити державні інвестиції, особливо в охорону здоров'я. Аналітики стверджують, що президент, імовірно, вимагатиме від партій запевнення, що вони погоджуються на домовленості

(Reuters. – London. – 07.10.2019. – <https://uk.reuters.com/article/uk-portugal-election/portugal-president-seeks-swift-talks-on-premier-after-socialist-win-idUKKBN1WM170>).

ТЕРКМЕНИСТАН

Парламент Туркменістану розширить повноваження

Відбулося перше засідання Конституційної комісії, яка почала опрацювання змін до основного закону країни. Під час зустрічі президент Туркменістану **Г. Бердимухамедов** заявив, що зміни в Конституції необхідні через «стрімко змінювану політичну та економічну ситуацію у світі». Глава держави додав, що зміни повинні розширити повноваження парламенту. Президент наказав чиновникам та представникам громадських організацій організувати масштабну роз'яснювальну роботу для населення про майбутні зміни в Конституції. Однак на сьогодні чіткого пояснення, для чого знадобилося створювати двопалатний парламент, не прозвучало. Деякі експерти, до яких звернулася «Хроніка Туркменістану», припускають, що Г. Бердимухамедов згодом може сам узяти на себе керівництво верхньою палатою парламенту з розширеними повноваженнями, а президентське крісло займе його син Сердар

(Хроніка Туркменістана. – Ашхабад. – 07.10.2019. – <https://www.hronikatm.com/2019/10/power-to-the-parliament/>).

ТУНІС

Парламентські вибори в Тунісі в умовах кризи

Громадяни Тунісу обирають парламент республіки. За 217 місць в Асамблеї народних представників борються 15 тис. кандидатів. Голосування проходить на тлі серйозної економічної кризи в країні. За вісім років після падіння режиму **З. Бен Алі** під час «арабської весни» коаліційні уряди, які змінювали один одного, так і не змогли знайти шляхи вирішення проблем. Як результат – поразка представників традиційних партій у першому турі президентських виборів, що пройшли у вересні. На парламентських виборах політологи пророкують перемогу кандидатам від антисистемних сил й ісламістської партії «Ан-Нахда». А значить країну, найімовірніше, чекає роздроблений парламент і затяжні переговори про формування уряду

(Euronews. – Paris. – 09.10.2019. – <https://www.euronews.com/2019/10/06/tunisians-vote-in-unpredictable-parliamentary-elections>).

УКРАЇНА

В Україні Президент вирішив перевірити депутатів ВР на детекторі брехні

Президент України **В. Зеленський** розпорядився перевірити всіх народних депутатів, які є членами Комітету з питань фінансів, податкової та митної політики, на детекторі брехні. Про це він написав у соціальній мережі Facebook. «Якщо цією перевіркою буде встановлена хоча б найменша ймовірність того, що хтось із депутатів брав гроші за голосування на комітеті, цими депутатами мають зайнятися антикорупційні органи. Чесне та неупереджене розслідування має зняти всі питання і дати відповіді... І якщо підозри виправдаються – ми з такими депутатами попрощаємося», – заявив В. Зеленський. Причиною такого рішення послугували повідомлення українських ЗМІ, поширені напередодні, що 18 жовтня під час голосування в Комітеті з фінансів, податкової та митної політики законопроекту про ліквідацію корупційних схем під час оцінки об'єктів нерухомості частина народних депутатів його не підтримала. При цьому народні обранці нібито отримали за це по 30 тис. дол. До складу згаданого парламентського комітету входять 32 народних депутати, з них 20 – представники фракції «Слуга народу». Спеціальна антикорупційна прокуратура повідомила, що зареєструвала на підставі цих

повідомлень кримінальне провадження, яке розслідуватимуть детективи Національного антикорупційного бюро. Народні депутати нового скликання ухвалили зміни до Конституції, які передбачають зняття депутатської недоторканності, але досі не внесли зміни в закони, положення яких регулюють здійснення кримінального переслідування парламентарів

(Deutsche Welle. – Bonn. – 23.10.2019. – <https://www.dw.com/uk/%D0%B2-%D1%83%D0%BA%D1%80%D0%B0%D1%97%D0%BD%D1%96-%D0%BF%D1%80%D0%B5%D0%B7%D0%B8%D0%B4%D0%B5%D0%BD%D1%82-%D0%B2%D0%B8%D1%80%D1%96%D1%88%D0%B8%D0%B2-%D0%BF%D0%B5%D1%80%D0%B5%D0%B2%D1%96%D1%80%D0%B8%D1%82%D0%B8-%D0%B4%D0%B5%D0%BF%D1%83%D1%82%D0%B0%D1%82%D1%96%D0%B2-%D0%B2%D1%80-%D0%BD%D0%B0-%D0%B4%D0%B5%D1%82%D0%B5%D0%BA%D1%82%D0%BE%D1%80%D1%96-%D0%B1%D1%80%D0%B5%D1%85%D0%BD%D1%96/a-50947199>).

ПРЕЗИДЕНТ І ВИКОНАВЧА ВЛАДА

ІНДОНЕЗІЯ

Президент Індонезії може затягнути оголошення нового кабінету міністрів

Президент Індонезії Дж. Відодо може затягнути з оголошенням свого нового кабінету, повідомляє М. Д. Махфуд, колишній голова Конституційного суду. М. Д. Махфуд заявив журналістам, що його запитували у президентському палаці, чи готовий він служити, але йому не повідомили, яку посаду йому, можливо, нададуть. За його словами, він обговорював з Дж. Відодо теми, починаючи від політики до правоохоронних органів, корупції, прав людини та релігії. Дж. Відодо заявив, що планує представити міністрів свого кабінету на другий термін. Наразі офіційного повідомлення про новий кабінет не зроблено. Кілька інших потенційних кандидатів також відвідали палац, серед яких Н. Макарім, керівник індонезійської фірми Gojek, який був названий ЗМІ як можливий кандидат на пост у новому міністерстві цифрової економіки або в освіті

(Reuters. – London. – 21.10.2019. – <https://www.reuters.com/article/indonesia-politics-cabinet/indonesia-president-may-delay-cabinet-announcement-to-wednesday-idUSL3N276157>).

БРАЗИЛІЯ

Президент Бразилії Ж. Болсонару звільнив керівника з прав на землю на вимогу посадових осіб фермерських господарств

Президент Бразилії **Ж. Болсонару** звільнив керівника відомства, відповідального за права на землю у сільській місцевості, виконавши вимогу посадовця, підтриманого потужним лобі сільського господарства країни. Агентство, відоме як Інкра, відповідає за розмежування земель для нових сільськогосподарських поселень, часто створених на віддалених землях Бразилії без іншого власника. Однак схвалення нових справ щодо цих об'єктів практично припинилося в останні роки, оскільки економіка Бразилії пережила глибокий спад і Інкра зіткнулася з серйозними скороченнями бюджету. Аграрне лобі країни наполягає на тому, щоб нарешті було вирішене питання про відставання запитів на отримання нових земельних актів, які очікуються більше десяти років. Ж. Болсонару, який переміг на виборах, тісно приєднавшись до фермерів, звільнив голову Інкра Ж. К. Ісуса Кореа під тиском секретаря з питань земельних питань Н. Гарсія в Міністерстві сільського господарства. Міністерство сільського господарства відмовилося коментувати інформацію

(Reuters. – London. – 01.10.2019. – <https://uk.reuters.com/article/us-brazil-agriculture-landrights/brazils-bolsonaro-fires-land-rights-chief-at-urging-of-farm-official-sources-idUKKBNIWG2GV>).

ГВАТЕМАЛА

Президент Гватемали говорить, що майже на 800 млн дол. було знищено в лабораторіях кокаїну

Президент **Дж. Моралес** заявив, що його уряд націлений боротися з організованою злочинністю і кокаїновою промисловістю. Уряд Гватемали знищив близько 1,5 млн заводів кокаїну, орієнтовна вартість яких становить близько 800 млн дол. Дж. Моралес заявив журналістам, що чиновники демонтували чотири лабораторії з переробки коки, в одній з яких була передбачена потужність виробляти від 300 до 500 кг кокаїну на день. На початку цього місяця чиновники виявили кілька великих плантацій кокаїну та лабораторії з їхньої обробки після того, як

адміністрація Дж. Моралеса та конгрес надали тимчасові надзвичайні повноваження військовим у північно-східній частині Гватемали у відповідь на вбивство трьох солдатів. Гватемала, як і інші країни Центральної Америки, протягом багатьох років є основною транзитною країною кокаїну, виробленого в Південній Америці. Але відкриття плантацій та лабораторій спонукало міністра внутрішніх справ країни визнати, що Гватемала зараз є країною, що виробляє кокаїн, а не просто є транзитним пунктом для наркоторговців

(Reuters. – London. – 01.10.2019. – <https://uk.reuters.com/article/uk-guatemala-drugs/guatemalan-president-says-some-800-million-in-coca-plants-destroyed-idUKKBNIWG2L4>).

ПОРТУГАЛІЯ

Президент Португалії попросив лідера Соцпартії сформувати уряд

Президент Португалії **М. Ребелу ді Соуза** звернувся до лідера Соціалістичної партії **А. Кошта** з проханням сформувати уряд. Про це йдеться в комюніке, опублікованому на сайті глави держави. У заяві наголошується, що президент прийняв це рішення після парламентських виборів, на яких перемога дісталася Соцпартії. За підсумками волевиявлення Соцпартія отримала 106 з 230 крісел на Зборах республіки (однопалатному парламенті). За нею йде Соціал-демократична партія з 77 місцями. «Блоку лівих» дісталася 19 мандатів, «Коаліції демократичної єдності» – 12. Таким чином, партія **А. Кошти** не отримує абсолютної більшості в парламенті, щоб безперешкодно сформувати уряд. Це означає, що соціалістам доведеться заручитися підтримкою іншої політичної сили, щоб домогтися переобрання **А. Кошти** на посаду прем'єра

(Зеркало. – Баку. – 09.10.2019. – <http://zerkalo.az/prezident-portugalii-poprosil-lidera-sotspartii-sformirovat-pravitelstvo/>).

РУМУНІЯ

Президент Румунії призначив лідера Ліберальної партії кандидатом на посаду прем'єр-міністра

Президент Румунії **К. Йоганніс** заявив, що призначив лідера опозиційної Ліберальної партії **Л. Орбана** на посаду прем'єр-міністра для формування перехідного

уряду до парламентських виборів наступного року. Уряд соціал-демократів В. Данчіла зазнав краху на початку цього місяця після втрати вотуму недовіри в парламенті. Законодавці, швидше за все, схвалять кабінет Л. Орбана, який йому потрібно зібрати разом із керівною програмою протягом десяти днів. Л. Орбан заявив, що головними цілями його уряду є скорочення урядових структур, інвестиції в ключові інфраструктурні проекти та корекція економічних заходів, які вплинули на бізнес-сектор. Він також зазначив, що буде приділено увагу «забезпеченню реальної незалежності системи правосуддя». ЄС та США також розкритикували попередній уряд за те, що він припинив антитранспортне законодавство

(Reuters. – London. – 15.10.2019. – <https://uk.reuters.com/article/uk-romania-politics/romanian-president-appoints-liberal-party-leader-as-pm-designate-idUKKBNIWUIZS>).

ПРЕЗИДЕНТ І СУДОВА ВЛАДА

МЕКСИКА

Мексиканський суддя, який пішов у відставку, скоріше за все, хоче розібратися з питаннями хабарництва

Головний суддя Верховного суду Мексики, який подав у відставку, швидше за все, зробив це через питання про можливі фінансові правопорушення, заявив президент **А. М. Лопес Обрадор**. Суддя Е. М. Мора залишив свою посаду за 10 років до закінчення терміну головування, посеред розслідування його фінансових справ, яке розпочала урядова служба фінансової розвідки. Е. М. Мора, який у червні вже відкидав звинувачення про те, що він брав участь у фінансових порушеннях, ще не прокоментував, чому він пішов у відставку. А. М. Лопеса Обрадора під час чергової прес-конференції попросили висловити свою думку про те, чим керувався Е. М. Мора. «Я думаю, що суддя хоче розглянути подані скарги», – сказав президент, додавши, що скарга тепер у генеральній прокуратурі. Звільнення Е. М. Мори відкриває можливість для А. М. Лопеса Обрадора висунути кандидатуру наступника, який більш симпатизує політиці президента, ніж деякі судді з великим стажем роботи. Критики популярного президента висловили стурбованість з приводу незалежності суду під його керівництвом

(Reuters. – London. – 04.10.2019. – <https://uk.reuters.com/article/uk-mexico-politics/departing-mexican-justice-likely-wants-to-deal-with-graft-questions-lopez-obrador-idUKKBN1WJ1WV>).

ЗАСОБИ МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ

ТАНЗАНІЯ

Адвокат танзанійського журналіста звернувся до президента з проханням про помилування

Адвокат відомого танзанійського журналіста Е. Кабендера, заарештованого понад два місяці тому, закликав президента Танзанії **Дж. Магуфулі** помилувати його, оскільки суд відклав слухання щодо його справи шостий раз. Журналіста Е. Кабендера звинуватили в організованій злочинності, несплаті податків та відмиванні грошей. Його адвокати відкидають звинувачення і вважають, що справа є політично мотивованою. Правозахисні групи заявляють, що свобода преси в Танзанії різко погіршилася після обрання Дж. Магуфулі у 2015 р. Його адміністрація призупинила діяльність деяких газет, заарештувала лідерів опозиції та обмежила політичні мітинги. Уряд відкидає критику. «Репортери без кордонів» закликали Танзанію припинити «зростаючу боротьбу зі ЗМІ та журналістами» після того, як урядовий регулятор комунікації оштрафував три онлайн-телеканали за те, що вони не опублікували свою редакційну політику відповідно до закону 2018 р.

(Reuters. – London. – 01.10.2019. – <https://uk.reuters.com/article/uk-tanzania-rights/lawyer-for-tanzanian-journalist-appeals-to-president-for-pardon-idUKKBN1WG3BW>).

ТАДЖИКИСТАН

Конгрес США закликав Е. Рахмона акредитувати журналістів Радіо «Озоді»

Дев'ять журналістів і співробітників Радіо «Озоді» відсторонені від діяльності через відсутність акредитації, яка видається МЗС Таджикистану. «Серед них – глава душанбинського бюро, а також журналіст, який з 2017 р. чекає дозволу з боку МЗС на здійснення професійної діяльності. Представники Конгресу США звернулися до уряду Таджикистану, відзначивши, що всі служби РСЕ/РС дотримуються міжнародних стандартів журналістики і їхня місія полягає в наданні правдивої

інформації своїй аудиторії. У кінці автори звернення закликали президента країни **Е. Рахмона** посприяти в продовженні діяльності Радіо «Озоді» й отриманні акредитації співробітників цього ЗМІ

(*ASIA-Plus. – Душанбе. – 17.10.2019. –*

<https://asiaplustj.info/ru/news/tajikistan/society/20191017/kongress-ssha-prizval-emomali-rahmona-akkreditovat-zhurnalistov-radio-ozodi>).

ЕКОНОМІЧНА ТА ФІНАНСОВА ПОЛІТИКА

ЕКВАДОР

Еквадор скорочує субсидії на пальне, щоб зменшити дефіцит бюджету

Президент Еквадору **Л. Морено** заявив, що його уряд скасує субсидії на дизельний та низькооктановий бензин і створить новий корпоративний податок у рамках пакету заходів щодо звуження фіскального дефіциту країни. Андська нація, яка бореться з млявою економікою та великим борговим тягарем, чекає нової виплати з Міжнародного валютного фонду в рамках угоди про фінансування в 4,2 млрд дол. «Прийняті мною рішення – це рішення, які затримувалися десятиліттями», – сказав Л. Морено про заходи, деякі з яких потребують схвалення Національних зборів. За його словами, субсидії на пальне коштують понад 1,3 млрд дол. на рік. Компанії, що мають понад 10 млн дол. щорічного доходу, сплачуватимуть спеціальний податок протягом трьох років, який, за словами Л. Морено, принесе «понад 300 мільйонів доларів, які будуть використані для безпеки, освіти та охорони здоров'я». Серед цих заходів також скорочення днів відпусток для державних службовців, зниження компенсації для деяких контрактників та зміни пенсійних виплат. Намагаючись покращити конкурентоспроможність країни, що виробляє нафту, уряд також скасує мита на імпорту технологічну продукцію

(*Reuters. – London. – 02.10.2019. – <https://uk.reuters.com/article/us-ecuador-economy/ecuador-slashes-fuel-subsidies-to-narrow-fiscal-deficit-idUKKBN1WH04C>*).

ЗІМБАБВЕ

Ціна на хліб у Зімбабве зросла на 60 %, але дефіцит зберігається

Ціна на хліб, другий найпоширеніший продукт Зімбабве, підскочила на 60 % за

ніч через нарощування витрат на виробництво. Зімбабвійці переживають серйозні економічні труднощі, які викликали спогади про страхи гіперінфляції під час правління экс-президента **Р. Мугабе**, коли громадяни втратили пенсії та заощадження, а бізнес змушений був закритися. Чинний президент **Е. Мнангагва** закликав до терпіння, оскільки його уряд бореться за переконання зімбабвійців у тому, що його політика пожвавить економіку, уражену дефіцитом електроенергії, палива, медикаментів та посухою, від якої постраждало виробництво на сільськогосподарських підприємствах

(Reuters. – London. – 16.10.2019. – <https://uk.reuters.com/article/zimbabwe-economy/zimbabwe-bread-price-jumps-60-but-shortages-persist-idUKL5N2711QK>).

ЛИТВА

Президенти Литви і Латвії розійшлися в думках щодо БелАЕС

Президенти Литви та Латвії сходяться на думці про необхідність вимагати дотримання стандартів безпеки щодо споруджуваної в Островці Білоруської АЕС, проте визнають, що відмінності в підході до питання блокування імпорту електроенергії з цієї станції залишаються. Президент Литви **Г. Науседа** попередив, що ці розбіжності можуть перешкоджати відключенню електромереж балтійських країн від пострадянської системи та її синхронізації з ЛЕП Західної Європи. «Питання Островецької АЕС дійсно болюче, ми трактуємо відмінність позиції з цього питання як певну перешкоду в реалізації проекту синхронізації», – заявив Г. Науседа на спільній прес-конференції з президентом Латвії **Е. Левітсом**. Він підкреслив, що Литва вживатиме всіх заходів для запобігання доступу білоруської електроенергії на литовський ринок. «Якщо позиції розходилися б, то було б технічно ще складніше це зробити, але, незважаючи на це, ми готові це зробити», – сказав Г. Науседа

(Tut.by. – Минск. – 04.10.2019. – <https://news.tut.by/economics/656059.html>).

РУАНДА

Руанда запускає перші смартфони «Зроблені в Африці»

Руандійська компанія Mera Group випустила два смартфони, називаючи їх першими моделями «Зробленими в Африці» і дала поштовх амбіціям країни стати

регіональним центром технологій. Mара X і Mара Z використовуватимуть операційну систему Android від Google. «Це перший виробник смартфонів у Африці», – сказав А. Таккар після відвідання компанії разом з президентом Руанди **П. Кагаме**, який сподівається, що випуск власних телефонів збільшить використання смартфонів у Руанді, що нині становить близько 15 %. «У Руанді вже використовують смартфони, але ми хочемо, щоб більше людей ними користувалося. Випуск Mара-телефонів дозволить більшій кількості руандійців стати власникам смартфонів», – сказав П. Кагаме

(Reuters. – London. – 07.10.2019. – <https://uk.reuters.com/article/us-rwanda-telecoms/rwanda-launches-first-made-in-africa-smartphones-idUKKBNIWM1TN>).

США

Д. Трамп звинуватив ФРС в подорожчанні долара

Президент США **Д. Трамп** звинуватив Федеральну резервну систему в тому, що її рішення призвели до подорожчання долара і він став неконкурентоспроможним щодо інших валют. «Як я і припускав, (глава Федрезерву) Дж. Пауелл і Федеральна резервна система дали змогу долару стати настільки сильним по відношенню до всіх інших валют, що наші виробники відчувають на собі негативний вплив. Ставка дуже висока! Вони найлютіші вороги самих себе, хоча поняття про це не мають», – написав Д. Трамп у своєму Twitter

(Тренд. – Баку. – 01.10.2019. – <https://www.trend.az/business/finance/3126810.html>).

АКЦІЇ ПРОТЕСТУ

БОЛІВІЯ

Президент Болівії заявив про спробу держперевороту в країні

Президент Болівії **Е. Моралес** назвав масові протести в країні спробою державного перевороту, яку зробили праві сили, незадоволені його переобранням. «Я скликав цю прес-конференцію, щоб оголосити народу Болівії і всьому світу, що в країні відбувається державний переворот. Він був підготовлений правими силами за міжнародною підтримки», – заявив Е. Моралес. Наразі, за підсумками підрахунку, 95,63 % голосів на виборах глави Болівії лідирує чинний президент Е. Моралес з

46,85 %, за ним слідує його основний суперник экс-президент К. Меса з 36,74 % голосів. Цієї різниці досить для перемоги Е. Моралеса в першому турі. Протести в Болівії загострилися і переросли в запеклі заворушення в багатьох регіонах, коли стало відомо про перемогу Е. Моралеса. Протестуючі опозиціонери підпалили щонайменше одне регіональне відділення виборчого суду. У соцмережах і місцевих ЗМІ поширилися відео палаючої будівлі в Потосі, гори палаючих бюлетенів у Таріха і багать перед виборчкомом

(Зеркало. – Баку. – 23.10.2019. – <http://zerkalo.az/prezident-bolivii-zayavil-o-popytke-gosperevorota-v-strane/>.)

ГАЇТІ

Гаїтянському журналісту вистрілили в зап'ястя під час останнього раунду протестів

Гаїтяни протестують проти широкого дефіциту продовольства та палива, послаблення валюти, двоцифрової інфляції та звинувачень проти державних чиновників у збіднілій країні Карибського басейну. Протестувальники спалили щонайменше пару машин, включаючи поліцейську машину, під час останнього раунду громадянських заворушень. Багато гаїтян закликають президента країни Ж. **Моїза** відступити після того, що вони описують як невдачу вирішити безліч проблем Гаїті. Чотири людини загинули в сутичках за останні кілька днів. Протести минулого тижня були одними з найбільших і найжорстокіших за кілька місяців, оскільки, як повідомляли свідки, спеціальний підрозділ Національної поліції Гаїті був розграбований, а поліцейська машина спалена

(Reuters. – London. – 01.10.2019. – <https://uk.reuters.com/article/uk-haiti-protests/haitian-journalist-shot-in-wrist-in-latest-round-of-protests-idUKKBN1WG2FW>).

***

Опозиція Гаїті відкидає запевнення президента, що він буде боротися з корупцією

Президент Гаїті **Ж. Моїз** заявив, що робить кроки щодо припинення корумпованої політичної та економічної системи в країні, визнаючи одну з вимог

опозиції, але не переконав протестуючих, які знову вийшли на вулиці. Ж. Моїз провів прес-конференцію, відкинувши заклики до його відставки на тлі гніву через корупцію з боку державних чиновників, дефіцит палива та бурхливу інфляцію. Натомість Ж. Моїз заявив, що він покінчить із сумнівними контрактами з підприємствами, укладеними з попередніми адміністраціями, звинувачуючи опікунів та бенефіціарів у несправедливій системі, що заважає країні рухатися вперед, не називаючи імен. Він також заявив, що буде працювати над тим, щоб повернути країну до ладу і планує частіше звертатися до нації. Гаїтяни поскаржилися на вакуум у керівництві через публічні виступи Ж. Моїза під час кризи, яка зумовила закриття шкіл, підприємств та державних установ. Востаннє Ж. Моїз говорив публічно майже три тижні тому заздалегідь записаним телевізійним виступом. «Я чув ваші крики на вулицях», – сказав Ж. Моїз. Президент заявив, що його відставка не стане золотою путівкою до зміни корумпованої системи. Опозиція відкинула його запевнення та закликала до діалогу. «Ж. Моїз не має моральних повноважень нападати на охоронців системи відчуження, проти якої ми сьогодні боремося, оскільки його виборча кампанія фінансувалася цими людьми. Ми всі усвідомлюємо необхідність припинення цієї системи... (але) вихід з кризи сьогодні вимагає, перш за все, негайної відставки Ж. Моїза», – заявив лідер опозиції А. Мішель

(Reuters. – London. – 16.10.2019. – <https://uk.reuters.com/article/uk-haiti-politics-moise/haiti-opposition-rejects-presidents-assurances-he-will-fight-corruption-idUKKBN1WV007>).

ГРУЗІЯ

Біля президентського палацу в Тбілісі знову вимагають імпічменту С. Зурабішвілі

Протестувальники в Тбілісі знову вимагають імпічменту президента Грузії – чергову протестну акцію, викликану скандалом з помилуванням ув'язнених, у резиденції **С. Зурабішвілі** організувала опозиційна «Лейбористська партія». У кінці серпня, з нагоди свята Успіння Богородиці (Маріамоба), президент Грузії помилувала 34 засуджених, троє з яких, як з'ясувалося пізніше, відбували покарання за вбивства, двоє – за торгівлю наркотиками, а один досі пір перебуває в розшуку. Скандал розгорівся з новою силою на цьому тижні після того, як грузинська служба Радіо

Свобода оприлюднила списки всіх помилуваних осіб за дев'ять місяців президентства С. Зурабішвілі. Серед 91 помилуваних є засуджений за ст. 140 КК Грузії – «сексуальний злочин щодо особи, яка не досягла 16-річного віку». Також у списках є особи, засуджені за пограбування, розбій і отримання хабара
(*Newsgeorgia.ge. – Тбілісі. – 06.10.2019. – <https://www.newsgeorgia.ge/u-prezidentskogo-dvortsya-v-tbilisi-snova-trebuyut-impichmenta-zurabishvili/>*).

ЕКВАДОР

Президент Еквадору виявляє бажання розмовляти з тубільцями

Президент Еквадору **Л. Морено** в телевізійному повідомленні висловив свою готовність до діалогу з корінним населенням у той час, коли в країні відбуваються демонстрації проти зростання цін на пальне. У короткому телевізійному посланні до нації президент заявив, що налаштований змінити країну, контролювати ціни та покарати спекулянтів. «Але я також завжди налаштований поговорити, звернутися до порядних людей, до чесних людей, які дійсно хочуть змінити країну. Я рішуче налаштований поговорити корінними братам», – зазначив він. Заява була зроблена в той час, коли корінні жителі протестують у різних провінціях країни і перекривають дороги. Зі свого боку президент Конфедерації корінних національностей Еквадору Х. Варгас запевнив, що можливості діалогу з урядом «закриті»
(*El Mundo. – Madrid. – 07.10.2019. – <https://www.elmundo.es/internacional/2019/10/07/5d9acfb5fc6c83fa798b45c4.html>*).

***

Протести в Еквадорі: сотні учасників протестів президент називає «злочинцями»

Президент Еквадору **Л. Морено** заявив, що не буде «вести переговори зі злочинцями» після другого дня протестів через скорочення субсидій на пальне. Л. Морено заявив, що не буде скасовувати свого рішення про зниження цін на пальне, яке існує вже чотири десятиліття. Головуючи на засіданні уряду, президент заявив, що не поступиться перед вимогами «злочинців». Обурені зростаючою вартістю палива, протестувальники вийшли на вулиці по всій країні. У день, коли скорочення

набули чинності, протестувальники заблокували дороги через графство, зупинивши рух транспорту. У відповідь президент Л. Морено проголосив 60-денний надзвичайний стан і заявив, що не дозволить протестуючим «створити хаос». Наступного дня відбулося вже більше протестів у столиці Кіто та місті Гуаякіль, де дороги були перекриті імпровізованими барикадами та палаючими шинами. Під час демонстрацій було заарештовано близько 350 осіб, повідомляє міністерство внутрішніх справ Еквадору

(BBC. – London. – 05.10.2019. – <https://www.bbc.com/news/world-latin-america-49942390>).

***

Влада Еквадору оголосила надзвичайний стан після хвилі протестів

Президент Еквадору **Л. Морено** оголосив запровадження надзвичайного стану в країні. Про це він повідомив під час телевізійної промови. Згодом у міністерстві внутрішніх справ Еквадору пояснили, що режим надзвичайного стану триватиме 60 днів. Мета цього радикального заходу – забезпечити рух транспорту в країні та гарантувати безперебійну роботу економіки, запевняють у органах влади Еквадору. Цьому кроку передували масові заворушення в країні, спричинені скасуванням дотацій на бензин і дизельне паливо. Однак президент Л. Морено переконаний, що здійснений його урядом крок – правильний. У своїй промові він нагадав, що «державні дотації завдали сильної шкоди країні, породивши проблеми в економіці». Л. Морено запевнив, що «райони, де сталися спалахи насильства, майже повністю під контролем» силовиків

(Deutsche Welle. – Bonn. – 04.10.2019. – <https://p.dw.com/p/3Qhjl>).

ЛІВАН

Уряд Лівану погоджується знизити заробітну плату політиків на 50 %, як жест для зменшення протестів

Уряд Лівану намагається зменшити хвилю протестів громадян, затвердивши план реформ, згідно з яким планується скоротити зарплату політиків наполовину. Поки ліванці продовжували протестувати, на п'ятий день усенародної мобілізації кабмін під головуванням прем'єр-міністра С. Харірі зустрівся в президентському

палаці Баабди. Неочікувано президент **М. Аун** очолив зустріч. На столі перебував пакет реформ, який усі партії, об'єднані в коаліційний уряд, повинні були затвердити. Після години дискусій пакет був схвалений, а бюджет на 2020 р. отримав зелене світло. У позачерговій раді міністрів члени кабміну сказали «так» зниженню зарплат на 50 %. Сюди входять члени парламенту та сам президент М. Аун. Скорочення стосується також інституційних переваг, якими вони користуються

(El Mundo. – Madrid. – 21.10.2019. –

<https://www.elmundo.es/internacional/2019/10/21/5dada688fc6c83aa598b4669.html>).

УКРАЇНА

«Я поважаю право кожного на протест», – В. Зеленський звернувся до противників «формули Штайнмаєра»

У центрі Києва, на Майдані Незалежності, пройшло віче проти реалізації «формули Штайнмаєра». Президент України **В. Зеленський** заявив, що ніколи не здасть інтереси країни, і закликав протестуючих «не піддаватися на маніпуляції і провокації». Відеозвернення Президента України було розміщено на його сторінці в Facebook. «Я поважаю конституційне право кожного громадянина України на протест. Я чую вас і, повірте, я ніколи не здам України. Водночас я дуже прошу всіх виважено і спокійно підійти до ситуації і не піддаватися на маніпуляції і провокації деяких осіб. Вони дуже хочуть використовувати вас і повернути собі можливість грабежу, стати жертвами політичного переслідування й уникнути кримінальної відповідальності. Цього не буде. Все буде Україна!» – наголосив В. Зеленський
(Tut.by. – Мінск. – 04.10.2019. – <https://news.tut.by/world/656023.html>).

***

У Києві проходять акції протесту проти плану щодо автономії на Сході України

Тисячі людей зібралися на головній площі Києва, протестуючи проти угоди Президента **В. Зеленського** з Москвою про надання автономії проросійському повстанському сходу в Україні в рамках зусиль, щоб припинити там п'ятирічний конфлікт. Під час першого прориву до можливої мирової угоди за роки посланці з

Москви та Києва домовились на переговорах щодо графіка виборів для Донбасу та щодо законодавства, що надає йому особливий статус. Україна також погодилася відкликати свої сили з поточної лінії оборони. Але багато українців кваліфікують ці заходи як величезну зраду В. Зеленського. Законодавець Я. Зінкевич, яка належить до партії попереднього президента **П. Порошенка** «Європейська Солідарність», була серед тих, хто виступив на акції. «Це формула **Путіна**. Це те, що захищає інтереси Росії, а не наші. Ми повинні боротися і не допускати її здійснення», – проголосила Я. Зінкевич натовпу зі сцени на площі

(Reuters. – London. – 06.10.2019. – <https://uk.reuters.com/article/uk-ukraine-crisis-rally/thousands-rally-in-kiev-to-protest-autonomy-plan-for-eastern-ukraine-idUKKCN1WL0EE>).

ЧИЛІ

Президент Чилі С. Піньєра оголосив надзвичайний стан

Президент Чилі **С. Піньєра** оголосив надзвичайний стан у Сантьяго після шокуючого вибуху насильства, який перетворив столицю країни на спустошене місто, а метро не користувалися протягом наступних днів. Пусковим механізмом протестів стало підвищення на 30 песо цін на квитки на метро, ухвалене за два тижні до того. Реакція тисяч студентів через тиждень після того, як вони дізналися про підвищення вартості проїзду в метро, спричинила ескалацію напруги в Сантьяго, що призвело до протестів людей будь-якого віку та навіть цілих сімей

(El Mundo. – Madrid. – 19.10.2019. – <https://www.elmundo.es/internacional/2019/10/19/5daa7413fc6c83416d8b45ac.html>).

***

Президент Чилі С. Піньєра пропонує «соціальну угоду»

Кількість загиблих під час протестів, які відбуваються по всьому Чилі, зростає до 15 осіб, про що повідомив заступник міністра внутрішніх справ Чилі. Уже четвертий день поспіль відбуваються інтенсивні акції протесту внаслідок соціального спалаху, який президент **С. Піньєра** запропонував загасити «соціальною угодою». У першій декларації про наміри він заявив, що Чилі чекає «війна», але згодом запропонував «соціальну угоду», яка заглушила б найгірший соціальний спалах за

останні кілька десятиліть у південноамериканській країні. У своєму публічному посланні С. Піньєра заявив, що зустрінеться з партизанськими лідерами, «як урядом, так і опозицією», щоб прийняти угоду. С. Піньєра пообіцяв поділитися ідеями щодо підвищення пенсій, зниження ціни на ліки та покращення якості обслуговування (*El Mundo. – Madrid. – 22.10.2019. – <https://www.elmundo.es/internacional/2019/10/22/5dae8624fc6c838c508b45c1.html>*).

НАЦІОНАЛЬНА ПОЛІТИКА

АЗЕРБАЙДЖАН

Президент Азербайджану не визнав існування народу Нагірного Карабаху

Президент Азербайджану **І. Алієв** заявив на засіданні дискусійного клубу «Валдай», що поняття «народ Нагорного Карабаху» не існує, «можна говорити лише про населення цього регіону, яке складалося з вірмен і азербайджанців, які мали рівні права». Таке пояснення І. Алієв дав після своїх слів про те, що вірменський прем'єр-міністр Н. Пашинян останнім часом часто говорить про вирішення конфлікту, яке «було б прийнятним для народу Вірменії, Азербайджану і народу Нагірного Карабаху». І. Алієв додав, як передає азербайджанське агентство The First News, що рішення, яке влаштовує його країну, полягає у відновленні її територіальної цілісності, визнаної всім світом, а також у поверненні «біженців і вимушених переселенців на свої споконвічні землі, У тому числі в Нагірний Карабах». Це, за його словами, відповідає резолюціям Ради Безпеки ООН (*Tut.by. – Минск. – 04.10.2019. – <https://news.tut.by/world/656024.html>*).

РУМУНІЯ

Румунія планує відкрити музей Голокосту

Президент Румунії **К. Йоганніс** дав зелене світло для створення першого в країні національного музею Голокосту в Бухаресті. Міжнародна комісія на чолі з лауреатом Нобелівської премії Е. Візелем у 2004 р. дійшла висновку, що Румунія, як союзник нацистської Німеччини, має відношення до загибелі під час Другої світової війни від 280 тис. до 380 тис. євреїв. Румунія лише нещодавно почала погоджуватися зі своєю роллю у винищенні євреїв, уперше визнавши це у 2003 р.

(*Euronews. – Paris. – 09.10.2019. – <https://www.euronews.com/2019/10/08/romania-gives-green-light-for-holocaust-museum>*).

НАЦІОНАЛЬНА БЕЗПЕКА

США

Д. Трамп заборонив в'їзд у США мігрантам без медичного страхування

Американська влада заборонятиме в'їзд у країну особам, які протягом 30 днів не зможуть пред'явити договір про медичне страхування або довести свою здатність оплатити медичні послуги. Відповідне розпорядження президент США Д. Трамп підписав 4 жовтня. Заборона розповсюджується лише на людей, які подають заявки на отримання міграційних віз для в'їзду до країни, але не на тих, хто вже перебуває у США. Також ця норма не діє щодо осіб, які мають посвідку на проживання у США, шукачів притулку, біженців та дітей. Водночас ця норма діє для батьків, чоловіків та жінок американських громадян. Нові правила почнуть діяти з 3 листопада. «У той час, коли наша система охорони здоров'я стикається з проблемами, викликаними некомпенсованими витратами, уряд Сполучених Штатів погіршує проблему, приймаючи тисячі іноземців, які не продемонстрували жодної здатності платити за медичну допомогу», – заявив Д. Трамп. У заяві Білого дому наголошується, що занадто багато осіб, які не є громадянами США, скористалися «щедрими програмами охорони здоров'я» та що мігранти сприяють проблемі «некомпенсованих витрат на охорону здоров'я». Наразі адміністрація Д. Трампа різними шляхами намагається скоротити кількість мігрантів у країні

(*Deutsche Welle. – Bonn. – 05.10.2019. –*

<https://www.dw.com/uk/%D1%82%D1%80%D0%B0%D0%BC%D0%BF-%D0%B7%D0%B0%D0%B1%D0%BE%D1%80%D0%BE%D0%BD%D0%B8%D0%B2-%D0%B2%D1%97%D0%B7%D0%B4-%D1%83-%D1%81%D1%88%D0%B0-%D0%BC%D1%96%D0%B3%D1%80%D0%B0%D0%BD%D1%82%D0%B0%D0%BC-%D0%B1%D0%B5%D0%B7-%D0%BC%D0%B5%D0%B4%D0%B8%D1%87%D0%BD%D0%BE%D0%B3%D0%BE-%D1%81%D1%82%D1%80%D0%B0%D1%85%D1%83%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F/a-50708421>).

ТУРЕЧЧИНА

Туреччина націлена на повне знищення терористів на півночі Сирії

Туреччина націлена на повне знищення терористів на півночі Сирії. Про це заявив президент країни **Р. Т. Ердоган**. Він зазначив, що ситуація на півночі Сирії становить реальну загрозу для національної безпеки Туреччини. «Для Анкари найважливіше – забезпечення національних інтересів країни», – зазначив президент Туреччини. Раніше Р. Т. Ердоган заявив, що Туреччині доведеться створити зону безпеки на півночі Сирії самостійно. Р. Т. Ердоган зазначив, що створення зони безпеки не буде легкою справою, але збройні сили країни впораються з цим важким завданням

(Тренд. – Баку. – 07.10.2019. – <https://www.trend.az/world/3129230.html>).

СОЦІАЛЬНА ПОЛІТИКА

ІНДОНЕЗІЯ

Президент Індонезії пообіцяв покращити роль людських ресурсів, створити робочі місця

Президент Індонезії **Дж. Відодо** заявив, що зробить покращення ролі людських ресурсів своїм головним пріоритетом під час другого терміну президентських повноважень, щоб допомогти закласти основу для того, щоб економіка ввійшла до першої п'ятірки світу до 2045 р. Президент заявив, що він подасть два законопроекти, які замінять діючі закони, що наразі перешкоджають створенню робочих місць, а також попередив, що він може звільнити низку державних службовців

(Reuters. – London. – 20.10.2019. – <https://www.reuters.com/article/us-indonesia-politics-president-economy/indonesian-president-pledges-to-improve-human-resources-job-creation-idUSKBN1WZ09H>).

АРГЕНТИНА

В Аргентині бідність зростає і загрожує охопити 40 % населення

Уряду президента Аргентини **М. Макрі** вдалося зменшити бідність до 25,7 % у 2017 р., але економічна криза, яка була розв'язана у квітні 2018 р., знищила будь-який натяк на одужання та повернула аргентинців до суворої реальності, яку десятиліттями жодному уряду не вдається вирішити. «Створення робочих місць – це єдиний

справжній вихід із бідності», – сказав М. Макрі за годину до того, як з'явилися нові цифри. Питання бідності особливо ставить президент М. Макрі, який прагне переобрання на виборах 27 жовтня, хоча має мало можливостей перед пероністом А. Фернандесом, переможцем праймеріз у серпні

(El Mundo. – Madrid. – 02.10.2019. –

<https://www.elmundo.es/economia/macroeconomia/2019/10/02/5d937a2efc6c83755e8b45d4.htm>.

МЕКСИКА

Президент Мексики впевнений у стратегії боротьби зі злочинністю

Президент Мексики **А. М. Лопес Обрадор** упевнений, що його стратегія боротьби зі злочинами допоможе стримувати насильство в Мексиці, незважаючи на розправу над десятками поліцейських. «Ми продовжимо свою стратегію... Я оптиміст. Я вірю, що ми досягнемо миру в країні», – сказав А. М. Лопес Обрадор під час щоденної прес-конференції. «Ми досягнемо успіху в запобіганні насильству. Це процес. Ми досягаємо серйозного прогресу... ми будемо продовжувати вирішувати причини цього соціального розпаду», – сказав він. Стратегія президента – забезпечити вразливій молоді більше можливостей. А. М. Лопес Обрадор звинуватив попередні адміністрації в тому, що «дозволили проблемі стати занадто великою»

(Xinhua. – Пекін. – 16.10.2019. – http://www.xinhuanet.com/english/2019-10/16/c_138474480.htm).

ЧИЛІ

Боротьба зі злочинністю є глобальним завданням у Чилі

Під час відкриття 88-ї Генеральної асамблеї Інтерполу в Сантьяго президент Чилі **С. Піньєра** сказав, що «у глобалізованому світі ефективна боротьба зі злочинністю вже не є єдиною відповідальністю держав, країн, урядів чи товариств. Це також відповідальність усього міжнародного співтовариства». «Організована злочинність, тероризм та торгівля наркотиками не знають кордонів і діють у кожній країні світу», – додав президент. С. Піньєра наголосив, що тільки об'єднавши сили, «ми зможемо протистояти цим типам багатонаціональних злочинних угруповань

(Xinhua. – Пекін. – 16.10.2019. – [http://www.xinhuanet.com/english/2019-](http://www.xinhuanet.com/english/2019-10/16/c_138474480.htm)

10/16/c_138474543.htm).

МІЖНАРОДНА ПОЛІТИКА ПРЕЗИДЕНТІВ

ЄВРОПА

ТУРЕЧЧИНА

Президент США Д. Трамп хоче стати посередником між Туреччиною і курдами Сирії

Президент США Д. Трамп заявив, що сподівається на роль посередника між Туреччиною та сирійськими курдами, однак готовий накласти на Анкару економічні санкції через турецький військовий наступ на північному сході Сирії. Про це Д. Трамп заявив під час спілкування з журналістами біля Білого дому. «Я сподіваюся, ми зможемо бути посередниками, – зазначив американський президент. – Ми, можливо, збираємося зробити щось дуже сильне з огляду на санкції та інші речі». Він також зазначив, що хотів би, аби Туреччина «заспокоїлася». Водночас Д. Трамп не пояснив, які саме дії Анкари можуть спричинити накладання санкцій, але представник Державного департаменту США розповів журналістам, що неприховані атаки на цивільне населення та етнічні чистки на територіях, населених курдами, не залишаться без наслідків. За словами представника Держдепу, метою роботи американської сторони на сьогодні є припинення бойових дій. «Ми отримали від президента завдання зрозуміти, чи є простір для спільної точки зору. Зрозуміти, чи ми зможемо знайти шлях до припинення вогню», – додав чиновник

(Deutsche Welle. – Bonn. – 10.10.2019. –

<https://www.dw.com/uk/%D0%B4%D0%BE%D0%BD%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%B4-%D1%82%D1%80%D0%B0%D0%BC%D0%BF-%D1%85%D0%BE%D1%87%D0%B5-%D1%81%D1%82%D0%B0%D1%82%D0%B8-%D0%BF%D0%BE%D1%81%D0%B5%D1%80%D0%B5%D0%B4%D0%BD%D0%B8%D0%BA%D0%BE%D0%BC-%D0%BC%D1%96%D0%B6-%D1%82%D1%83%D1%80%D0%B5%D1%87%D1%87%D0%B8%D0%BD%D0%BE%D1%8E-%D1%96-%D0%BA%D1%83%D1%80%D0%B4%D0%B0%D0%BC%D0%B8-%D1%81%D0%B8%D1%80%D1%96%D1%97/a-50788545>

***

Д. Трамп вважає підтримку курдів у Сирії надто дорогою

США розпочали виведення своїх військ з північного сходу Сирії, розв'язуючи таким чином Анкарі руки для наступу проти курдських загонів у регіоні. Про початок виведення американських військ у Білому домі заявили напередодні після розмови президента США **Д. Трампа** з турецьким колегою **Р. Т. Ердоганом**. Згідно з офіційною позицією Білого дому, оприлюдненою напередодні, американські військові вже перемогли терористичну організацію «Ісламська держава» на цій території і тому залишають регіон. Д. Трамп пояснив своє рішення вивести військових також тим фактом, що подальша підтримка курдських загонів та військова присутність у регіоні надто дорого коштуватиме США. «Курди боролися разом із нами, але ми надавали їм за це великі обсяги грошей та обладнання. Вони воювали з Туреччиною десятки років», – зазначив Д. Трамп у соціальній мережі Twitter. «Туреччина, Європа, Сирія, Іран, Ірак, Росія та курди тепер самі мають розібратися з цією ситуацією», – додав Д. Трамп

(Deutsche Welle. – Bonn. – 07.10.2019. –

<https://www.dw.com/uk/%D1%82%D1%80%D0%B0%D0%BC%D0%BF-%D0%B2%D0%B2%D0%B0%D0%B6%D0%B0%D1%94-%D0%BF%D1%96%D0%B4%D1%82%D1%80%D0%B8%D0%BC%D0%BA%D1%83-%D0%BA%D1%83%D1%80%D0%B4%D1%96%D0%B2-%D1%83-%D1%81%D0%B8%D1%80%D1%96%D1%97-%D0%BD%D0%B0%D0%B4%D1%82%D0%BE-%D0%B4%D0%BE%D1%80%D0%BE%D0%B3%D0%BE%D1%8E/a-50724667>

***

Президент Туреччини Р. Т. Ердоган відмовився припинити вогонь у Сирії на прохання США

Президент Туреччини **Р. Т. Ердоган** відповів відмовою на заклики США припинити вогонь у Сирії. «Ми ніколи не припинимо вогонь. Ми не сідаємо за стіл переговорів з терористичними організаціями», – заявив Р. Т. Ердоган. Рішення Туреччини почати наступ в Сирії викликало невдоволення американської сторони.

Президент США **Д. Трамп** повідомив про введення нових санкцій проти колишніх і діючих турецьких чиновників. Однак Р. Т. Ердоган відповів, що американські санкції не турбують його

(Зеркало. – Баку. – 16.10.2019. – <http://zerkalo.az/erdogan-otkazalsya-prekrashhat-ogon-v-sirii-po-prosbe-ssha/>).

***

Туреччина взяла під контроль 1220 квадратних кілометрів у Сирії

Турецька армія під час операції «Джерело миру» на півночі Сирії взяла під контроль територію площею 1 220 кв. км, заявив президент Туреччини **Р. Т. Ердоган**. «У рамках операції „Джерело миру” ми очистили 1 220 квадратних кілометрів території від терористів. Коли ми очистимо від терористів зону шириною в 30–35 км від Манбіджа до кордону з Іраком, операція „Джерело миру” відразу ж закінчиться. Немає сили, яка б нас зупинила», – сказав Р. Т. Ердоган, виступаючи на засіданні парламентської фракції правлячої Партії справедливості й розвитку

(Зеркало. – <http://zerkalo.az/erdogan-turtsiya-vzyala-pod-kontrol-1220-kvadratnyh-kilometrov-v-sirii/>).

***

А. Меркель і Е. Макрон вимагають негайного припинення турецького наступу в Сирії

Канцлер Німеччини А. Меркель та президент Франції **Е. Макрон** закликали турецький уряд припинити наступ на курдів на північному сході Сирії. Канцлер ФРН зазначила, що вона в телефонній розмові вже закликала президента Туреччини **Р. Т. Ердогана** негайно припинити наступ турецьких сил у північно-східній частині Сирії. Попри обґрунтовані інтереси Туреччини в сфері безпеки, цю наступальну операцію слід припинити, адже вона загрожує призвести до вкрай тяжких гуманітарних наслідків, пояснила канцлер. Крім того, за її словами, існує значна небезпека, що внаслідок цього наступу істотно посилиться терористичне угруповання «Ісламська держава». Е. Макрон також закликав до припинення турецького наступу. «Ми маємо спільне бажання, щоб цю операцію припинили», – сказав французький

президент. Він також застеріг від наслідків для населення та від небезпеки посилення ІД в регіоні. За його словами, Німеччина та Франція прагнуть «спільної європейської відповіді» в цій ситуації

(Deutsche Welle. – Bonn. – 13.10.2019. –

<https://www.dw.com/uk/%D0%BC%D0%B5%D1%80%D0%BA%D0%B5%D0%BB%D1%8C-%D1%96-%D0%BC%D0%B0%D0%BA%D1%80%D0%BE%D0%BD-%D0%B2%D0%B8%D0%BC%D0%B0%D0%B3%D0%B0%D1%8E%D1%82%D1%8C-%D0%BD%D0%B5%D0%B3%D0%B0%D0%B9%D0%BD%D0%BE%D0%B3%D0%BE-%D0%BF%D1%80%D0%B8%D0%BF%D0%B8%D0%BD%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F-%D1%82%D1%83%D1%80%D0%B5%D1%86%D1%8C%D0%BA%D0%BE%D0%B3%D0%BE-%D0%BD%D0%B0%D1%81%D1%82%D1%83%D0%BF%D1%83-%D0%B2-%D1%81%D0%B8%D1%80%D1%96%D1%97/a-50816812>

***

Д. Трамп готовий відкликати введені проти Туреччини санкції

Президент США **Д. Трамп** готовий відкликати економічні санкції, введені проти Туреччини, в міру реалізації домовленостей про припинення вогню на північному сході Сирії, повідомив віце-президент США М. Пенс. «З реалізацією цієї угоди США не вводитимуть нові санкції проти Туреччини. І коли настане постійне припинення вогню, президент погодився зняти економічні санкції», – заявив М. Пенс журналістам в Анкарі за підсумками переговорів із керівництвом Туреччини. Раніше президент США

Д. Трамп підписав указ про введення режиму санкцій проти Туреччини щодо ситуації на північному сході Сирії, де Анкара розгорнула наступ проти союзних США курдських формувань

(Зеркало. – Баку. – 18.10.2019. – <http://zerkalo.az/tramp-gotov-otozvat-vvedennyye-protiv-turtsii-sanktsii/>).

***

Президент США Д. Трамп погрожує знищити економіку Туреччини

Президент США **Д. Трамп** пообіцяв знищити економіку Туреччини, якщо ця країна перетне певну «межу». Допис із відповідною погрозою американський

президент опублікував у Twitter. Щоправда, Д. Трамп не уточнив, за що саме він може таким чином покарати Анкару. «Як я раніше наполягав, просто аби нагадати, якщо Туреччина зробить щось, що, відповідно до моєї величної та неперевершеної мудрості я вважатиму перетином межі, я повністю знищу та зітру на порох економіку Туреччини» – зазначив американський президент у повідомленні. Ця заява прозвучала на тлі рішення Д. Трампа вивести американські війська з північного сходу Сирії, припинивши таким чином підтримку курдських загонів, які допомагали США боротися з терористичним угрупованням «Ісламська держава» в регіоні

(Deutsche Welle. – Bonn. – 08.10.2019. –

<https://www.dw.com/uk/%D1%82%D1%80%D0%B0%D0%BC%D0%BF-%D0%BF%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%BE%D0%B6%D1%83%D1%94-%D0%B7%D0%BD%D0%B8%D1%89%D0%B8%D1%82%D0%B8-%D0%B5%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%BC%D1%96%D0%BA%D1%83-%D1%82%D1%83%D1%80%D0%B5%D1%87%D1%87%D0%B8%D0%BD%D0%B8/a-50732546>).

***

Президент Туреччини анонсував наступ на курдів у Сирії

Президент Туреччини **Р. Т. Ердоган** оголосив про початок наступальної операції турецької армії проти курдів на схід від річки Євфрат у Сирії. Р. Т. Ердоган зазначив, що в операції братимуть участь сухопутні війська та авіація. «Ми підготувалися, завершили планування операції та дали необхідні вказівки», – сказав президент в Анкарі, виступаючи перед членами «Партії справедливості та розвитку». Р. Т. Ердоган виправдав запланований наступ багаторічною громадянською війною у сусідній країні та безпековими інтересами Туреччини. Мета наступальної операції – створення в районі Сирії, який підконтрольний курдам, так званої зони безпеки, про яку раніше домовилися США та Туреччина. Президент Туреччини стверджує, що внаслідок цього наступу та створення зони безпеки додому зможуть повернутися ті сирійці, які раніше втекли від війни до Туреччини

(Deutsche Welle. – Bonn. – 05.10.2019. –

<https://www.dw.com/uk/%D0%B5%D1%80%D0%B4%D0%BE%D0%B3%D0%B0%D0%BD->

%D0%B0%D0%BD%D0%BE%D0%BD%D1%81%D1%83%D0%B2%D0%B0%D0%B2-
%D0%BD%D0%B0%D1%81%D1%82%D1%83%D0%BF-%D0%BD%D0%B0-
%D0%BA%D1%83%D1%80%D0%B4%D1%96%D0%B2-%D1%83-
%D1%81%D0%B8%D1%80%D1%96%D1%97-
%D1%81%D1%8C%D0%BE%D0%B3%D0%BE%D0%B4%D0%BD%D1%96-
%D0%B0%D0%B1%D0%BE-%D0%B7%D0%B0%D0%B2%D1%82%D1%80%D0%B0/a-
50710071).

***

США незабаром введуть санкції проти Туреччини

Президент США **Д. Трамп** оголосив, що незабаром він видасть виконавчий указ про введення санкцій проти колишніх і нинішніх турецьких чиновників у зв'язку з початком наступу Туреччини на території Сирії. Президент США **Д. Трамп** у Білому домі заявив журналістам, що США готові стати посередником у переговорах між Туреччиною і сирійськими курдами з питання військової операції Туреччини проти курдських загонів на північному сході Сирії. Він попередив Туреччину про можливе введення американських санкцій

(*Xīnhuá. – Пекін. – 15.10.2019. – http://news.cn/2019-10/15/c_138473331.htm*).

***

У Туреччині закликали закрити для США авіа базу у відповідь на погрози **Д. Трампа**

Туреччина у відповідь на погрози президента США **Д. Трампа** повинна закрити для американських військових авіа базу Інджірлік, заявив лідер турецької партії Vatan («Батьківщина») **Д. Перінчек**. **Д. Трамп** раніше у своєму Twitter пригрозив «зруйнувати економіку Туреччини», якщо Анкара, на його думку, «перейде межі» дозволеного. «Найкращою відповіддю, яку Туреччина може дати у відповідь на американські загрози – це почати співпрацю з Дамаском і терміново закрити для США базу Інджірлік. США ведуть себе по відношенню до нашої країни як вороги, і там уже почали лунаєти голоси про виключення Туреччини з НАТО», – сказав співрозмовник агентства. За його словами, США поставили забороненій у Туреччині

Робочій партії Курдистану 30 тис. вантажівок зі зброєю. «Це відкрило проти Туреччини справжній фронт, що ще раз показує: США бачить Туреччину, як ворога», – додав Д. Перінчек

(Зеркало. – Баку. – 09.10.2019. – <http://zerkalo.az/v-turtsii-prizvali-zakryt-dlya-ssha-aviabazu-v-otvet-na-ugrozy-trampa/>).

***

Туреччина готова до вторгнення в Сирію

Президент Туреччини **Р. Т. Ердоган** оголосив про те, що його країна готує військову операцію на північному сході Сирії. За його словами, вторгнення сухопутних військ може початися вже в найближчі години. Кілька днів тому Р. Т. Ердоган заявив, що у Туреччини не залишилося іншого вибору, крім інтервенції, у зв'язку з тим, що США недостатньо активно виконують свою частину угоди про створення т. зв., зони безпеки на кордоні між Сирією і Туреччиною

(Tut.by. – Мінск. – 04.10.2019. – <https://news.tut.by/world/656217.html>).

УКРАЇНА

Президент України В. Зеленський вважає, що правильно критикував А. Меркель і Е. Макрона

Президент України **В. Зеленський** наполіг на тому, що його критика на адресу німецької канцлерки **А. Меркель** та французького президента **Е. Макрона**, що пролунала під час його телефонної розмови з американським президентом **Д. Трампом**, була обґрунтованою. Про це В. Зеленський заявив у відповідь на запитання кореспондентки DW під час т. зв. пресмарафону. Президент України додав, що озвучував ці слова своїм європейським колегам і під час особистих розмов із ними. «У мене хороші стосунки з пані Меркель. Вона знає, чому моя риторика була такою. Я не хотів нікого образити. Я сказав те, що думаю, я завжди так роблю», – додав

В. Зеленський. «У свою чергу, – додав він, – А. Меркель і Е. Макрон на зустрічах говорили йому про те, що їх не влаштовує в політиці України»

(Deutsche Welle. – Bonn. – 10.10.2019. –

<https://www.dw.com/uk/%D0%B7%D0%B5%D0%BB%D0%B5%D0%BD%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B8%D0%B9-%D0%B2%D0%B2%D0%B0%D0%B6%D0%B0%D1%94->

%D1%89%D0%BE-

%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%B8%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%BE-

%D0%BA%D1%80%D0%B8%D1%82%D0%B8%D0%BA%D1%83%D0%B2%D0%B0%D0%B

2-%D0%BC%D0%B5%D1%80%D0%BA%D0%B5%D0%BB%D1%8C-%D1%96-

%D0%BC%D0%B0%D0%BA%D1%80%D0%BE%D0%BD%D0%B0/a-50772959).

***

Президент України В. Зеленський поговорив зі Ф.-В. Штайнмаєром про зустріч «нормандської четвірки»

Президент України **В. Зеленський** та його німецький колега **Ф.-В. Штайнмаєр** зустрілися та обговорили ситуацію на Донбасі й питання відновлення роботи «нормандської четвірки». Згідно з повідомленням, В. Зеленський подякував В.-Ф. Штайнмаєру за «докладені зусилля для політико-дипломатичного врегулювання війни на Донбасі, постійну увагу до питання відновлення територіальної цілісності України». Також президенти погодилися з тим, що «нормандський формат» залишається ключовим інструментом для відновлення миру на Сході України та на необхідності проведення зустрічі лідерів країн формату вже в найближчому майбутньому

(Deutsche Welle. – Bonn. – 23.10.2019. –

https://www.dw.com/uk/%D0%B7%D0%B5%D0%BB%D0%B5%D0%BD%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B8%D0%B9-

%D0%BF%D0%BE%D0%B3%D0%BE%D0%B2%D0%BE%D1%80%D0%B8%D0%B2-%D0%B7%D1%96-

%D1%88%D1%82%D0%B0%D0%B9%D0%BD%D0%BC%D0%B0%D1%94%D1%80%D0%BE%D0%BC-%D0%BF%D1%80%D0%BE-

%D0%B7%D1%83%D1%81%D1%82%D1%80%D1%96%D1%87-

%D0%BD%D0%BE%D1%80%D0%BC%D0%B0%D0%BD%D0%B4%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%BE%D1%97-

%D1%87%D0%B5%D1%82%D0%B2%D1%96%D1%80%D0%BA%D0%B8/a-50944522).

***

Президент України В. Зеленський: Зустріч з В. Путіним потрібна, аби

припинити війну

Президент України **В. Зеленський** наполіг на необхідності зустрічі з російським колегою **В. Путіним** особисто або в рамках «нормандського формату», для припинення військового конфлікту на Донбасі. Про це В. Зеленський заявив під час т. зв. пресмарафону. «Ця зустріч має бути, якщо ми хочемо закінчити війну, вона має бути», – зазначив український Президент. За його словами, така зустріч може відбутися у двох варіантах: у рамках «нормандського формату» та формату розмови напряму з В. Путіним. Водночас В. Зеленський наголосив, що про пряму зустріч зараз ніхто не говорить, «тому що всі проти», а отже, усі важливі питання будуть обговорюватися саме в рамках «нормандського формату». За словами В. Зеленського, на зустрічі «нормандської четвірки» мають обговорюватися питання амністії, особливого статусу Донбасу, а також повернення до теми українського Криму. В. Зеленський повідомив, що він має варіанти дати проведення саміту «нормандського формату», але ще відбудуться переговори Німеччини та Франції, які погодять терміни та запропонують їх російській стороні. Він також заявив, що раніше проведення зустрічі лідерів країн «нормандського формату» планувалося на 16 вересня, але російська сторона не підтвердила цю дату. Крім того, В. Зеленський зазначив, що перспектива проведення зустрічі в «нормандському форматі» залежить від розведення сил на Сході України. «Не буде розведення – не буде „нормандського формату”». Тому я і сказав: тепер уже це залежить і від нашої сторони», – пояснив він. Також Президент додав, що заради обміну полоненими буде шукати інший формат зустрічі з В. Путіним, якщо «нормандський формат» буде відкладатися

(Deutsche Welle. – Bonn. – 10.10.2019. –

<https://www.dw.com/uk/%D0%B7%D0%B5%D0%BB%D0%B5%D0%BD%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B8%D0%B9-%D0%B7%D1%83%D1%81%D1%82%D1%80%D1%96%D1%87-%D0%B7-%D0%BF%D1%83%D1%82%D1%96%D0%BD%D0%B8%D0%BC-%D0%BF%D0%BE%D1%82%D1%80%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B0-%D0%B0%D0%B1%D0%B8-%D0%BF%D1%80%D0%B8%D0%BF%D0%B8%D0%BD%D0%B8%D1%82%D0%B8-%D0%B2%D1%96%D0%B9%D0%BD%D1%83/a-50769679>).

***

Президент США Д. Трамп відновив частину торговельних преференцій для України

Президент США **Д. Трамп** відновив частину торговельних преференцій для України, що були скасовані наприкінці 2017 р. через проблеми у сфері захисту інтелектуальної власності. Про це йдеться в заяві Офісу торгового представника США. У повідомленні зазначається, що рішення Д. Трампа пов'язане з «ухваленням Україною законодавства, метою якого є вирішення проблем з її режимом захисту інтелектуальної власності». Вашингтон відновить чинність близько третини переваг із загального обсягу в 36 млн дол., які функціонували за т. зв. Генеральною системою преференцій. За цією системою, яка діє переважно для країн, що розвиваються, товари з них не обкладаються митом. Ця перевага раніше діяла для близько 3500 товарів з України, уточнюється на сайті відомства
(Deutsche Welle. – Bonn. – 26.10.2019. – <https://p.dw.com/p/3RysR>).

***

А. Меркель і В. Зеленський не бачать перешкод для «нормандської» зустрічі

Президент України **В. Зеленський** і канцлер Німеччини А. Меркель вважають, що всі умови для проведення саміту в «нормандському форматі» (Німеччина, Франція, Україна та Росія) дотримані. До такої думки політики дійшли під час переговорів, повідомляється на сайті німецької канцелярії. Останнім необхідним кроком стала домовленість Тристоронньої групи про подальше відведення військ. Крім того, глави держав відзначили важливість якнайшвидшого досягнення угоди про майбутній транзит газу з Росії через Україну
(Зеркало. – Баку. – 10.10.2019. – <http://zerkalo.az/merkel-i-zelenskij-ne-vidyat-prepyatstvij-dlya-normandskoj-vstrechi/>).

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СОЮЗ

ЕСТОНІЯ

Президент Естонії К. Кальюлайд запросила В. Путіна в Естонію

Президент Естонії **К. Кальюлайд** розіслала офіційні запрошення президенту Фінляндії **С. Ніїністо**, президенту Угорщини **Я. Адеру** і президенту Росії **В. Путіну** на Всесвітній конгрес фінно-угорських народів, який пройде в Тарту влітку наступного року. Неофіційно К. Кальюлайд запросила В. Путіна на конгрес ще навесні, під час візиту в Москву. Влітку міністр культури Естонії Т. Лукас порадив К. Кальюлайд відкликати запрошення російського лідера з-за придушення владою протестних акцій у Москві. К. Кальюлайд не раз відзначала, що, розмовляючи з В. Путіним безпосередньо, Естонія виходить на новий рівень. Так, у вересні в ефірі програми *Välisilm* на телеканалі ETV вона заявила, що Естонія повинна залишатися в числі тих країн, які самостійно ведуть переговори з Росією і думкою її щодо Росії цікавляться інші держави

(DELFI. – Таллін. – 15.10.2019. – <https://rus.delfi.lv/news/daily/abroad/kersti-kalyulajd-priglasila-vladimira-putina-v-estoniyu.d?id=51550153&all=true>).

ЛИТВА

Г. Науседа: ЄС підтвердить договір, який залишає сумніви з приводу британського парламенту

Литовський президент **Г. Науседа** повідомив, що лідери Євросоюзу повинні злагоджено затвердити угоду про вихід Сполученого Королівства з ЄС, але залишаються сумніви в тому, що договір схвалить британський парламент. «Я не бачу якихось дуже великих технічних проблем, які можуть викликати зволікання із затвердженням у Раді керівників ЄС», – заявив Г. Науседа в Брюсселі напередодні саміту ЄС. «Велику загрозу бачу в тому, що цей документ відправиться в парламент Сполученого Королівства – там складно прогнозувати», – додав керівник країни, що бере участь у своєму першому саміті ЄС. Про досягнуту угоду за умовами виходу британців було заявлено через кілька хвилин після того, як літак ВПС Литви з делегацією на чолі з Г. Науседа приземлився в аеропорту Брюсселя

(Литовський кур'єр. – Вільнюс. – 17.10.2019. – <https://www.kurier.lt/g-nauseda-es-podtverdit-dogovor-ostayutsya-somneniya-po-povodu-britanskogo-parlamenta/>).

ПОЛЬЩА

США нададуть Польщі безвізовий режим

Президент США **Д. Трамп** заявив, що Сполучені Штати скасовують візи для громадян Польщі, повідомляє агенція Reuters. Ще минулого місяця Д. Трамп повідомив, що надасть Польщі доступ до програми безвізового в'їзду, яка дає можливість громадянам країн-учасниць перебувати у США в рамках туристичних та робочих поїздок до 90 днів без візи. Зазначається, що держдеп США офіційно номінував Польщу на цю програму. Коли країну до неї долучать, поки що невідомо. Польща давно домагається скасування віз до США

(Deutsche Welle. – Bonn. – 04.10.2019. – <https://www.dw.com/uk/%D1%81%D1%88%D0%B0-%D0%BD%D0%B0%D0%B4%D0%B0%D0%B4%D1%83%D1%82%D1%8C-%D0%BF%D0%BE%D0%BB%D1%8C%D1%89%D1%96-%D0%B1%D0%B5%D0%B7%D0%B2%D1%96%D0%B7%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D0%B9-%D1%80%D0%B5%D0%B6%D0%B8%D0%BC-%D0%B4%D0%BE%D0%BD%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%B4-%D1%82%D1%80%D0%B0%D0%BC%D0%BF/a-50705552>).

УГОРЩИНА

Спікер естонського парламенту Х. Пиллуаас і президент Угорщини обговорили питання кліматичного нейтралітету

У Будапешті спікер естонського парламенту Х. Пиллуаас зустрівся з президентом Угорщини **Я. Адером**. Вони обговорили виклики для енергетичної безпеки, пов'язані з досягненням кліматичного нейтралітету. Х. Пиллуаас зазначив, що Естонія прийняла рішення приєднатися до мети ЄС щодо досягнення до 2050 р. кліматичного нейтралітету – ситуації, коли викиди вуглекислого газу в державі не перевищують кількості, яка може бути поглинена природним шляхом. «Ми хочемо вкластися в технології відновлюваної енергії, але, на жаль, існуючих можливостей недостатньо, щоб швидко замінити горючі сланці. Нам також необхідно враховувати, що для нас, як для маленької держави, це будуть величезні інвестиції. Це також соціально-економічний виклик, так як із сектором сланцевидобувної промисловості пов'язані десятки тисяч робочих місць», – сказав Х. Пиллуаас. Він додав, що ЄС пропонує механізми підтримки для відмови від використання кам'яного вугілля, але не для відмови від горючого сланцю. Президент Угорщини відзначив, що зараз іде

підготовка до нового багаторічного фінансового плану ЄС, який приділяє велику увагу програмам щодо клімату. Він висловив надію, що ці плани міститимуть і заходи для відмови від використання пального сланцю

(DELFI. – Таллін. – 04.10.2019. – <https://rus.delfi.ee/daily/estonia/pylluaas-i-prezident-vengrii-obsudili-voprosy-klimaticheskogo-nejtraliteta?id=87654499>).

ФІНЛЯНДІЯ

Президент США Д. Трамп заявив про намір продати Фінляндії «велику кількість» літаків

США мають намір продати Фінляндії «велику кількість» літаків, у тому числі винищувачів, заявив президент США **Д. Трамп**. «Ми тепер працюємо над угодою з продажу великої кількості літаків і винищувачів Фінляндії», – сказав він на прес-конференції за підсумками переговорів з президентом Фінляндії **С. Ніїністо** *(Тренд. – Баку. – 03.10.2019. – <https://www.trend.az/world/usa/3127431.html>).*

ФРАНЦІЯ

Президент Франції Е. Макрон сподівається, що в найближчі години буде укладено угоду з Brexit

Президент Франції **Е. Макрон** сподівається, що найближчим часом вдасться досягти угоди щодо Brexit. «Ми сподіваємося і бажаємо підписати угоду в найближчі години», – сказав Е. Макрон на спільній прес-конференції з канцлером Німеччини А. Меркель у Тулузі. Головний парламентар ЄС М. Барньє поінформував колегію єврокомісарів про те, як проходять дискусії з Brexit, які покликані вирішити питання ірландської кордону після відділення Великобританії від ЄС. При цьому в ЄС розглядають кілька варіантів розвитку подій – досягнення домовленості і організований Brexit, жорсткий Brexit без такої домовленості або перенесення дати виходу країни з ЄС

(Зеркало. – Баку. – 16.10.2019. – <http://zerkalo.az/makron-nadeetsya-hto-v-blizhajshie-chasy-budet-najdeno-soglashenie-po-brexit/>).

***

Переговори щодо Brexit напередодні угоди з Ірландією

ЄС до кінця тижня ухвалить рішення, або буде, можливо, оновлена угода про Brexit. Про це повідомив президент Франції **Е. Макрон** прем'єру Британії Б. Джонсону. Президент Франції наголосив, що переговори потрібно провести максимально швидко, щоб побачити, чи нова угода не порушує принципи ЄС. Б. Джонсон також вважає, що ЄС не слід сподіватися, що угода відкладена. Проте закон вимагає, щоб він просив відтермінування, якщо угода не буде узгоджена до 19 жовтня

(Euronews. – Paris. – 09.10.2019. – <https://www.euronews.com/2019/10/07/last-ditch-drive-for-brexit-deal-as-macron-vows-decision-at-end-of-week>).

ООН

ЦЕНТРАЛЬНОАФРИКАНСЬКА РЕСПУБЛІКА

Президент Центральноафриканської Республіки попросив ООН зняти збройне ембарго

Президент Центральноафриканської Республіки **Ф.-А. Туадера** звернувся до ООН з проханням скасувати введене у 2013 р. збройне ембарго. «Санкції, які були накладені у 2013 р., коли не було законного уряду в ЦАР, зараз спрямовані, виходить, проти легітимної влади, тому що угруповання в обхід ембарго отримують незаконну зброю, і тому ми не можемо повернути собі контроль над усією територією країни, – сказав він. – Тому ми просимо зняти ембарго, яке діє проти легітимної влади». У січні СБ ООН одногосно прийняла запропоновану Францією резолюцію щодо продовження на рік санкцій і збройного ембарго відносно ЦАР. Заходи не поширюються на поставки зброї і техніки багатопрофільної комплексної місії ООН щодо стабілізації в ЦАР, Регіональної цільової групи Африканського союзу, місії Європейського Союзу і французьких сил, розгорнутих у ЦАР

(Зеркало. – Баку. – 24.10.2019. – <http://zerkalo.az/prezident-tsar-poprosil-oon-snyat-oruzhejnogo-embargo/>).

АЗІЯ

ІРАН

Іран приймає план Е. Макрона щодо збереження атомного пакту

Президент США **Д. Трамп** і президент Ірану **Х. Рухані** попередньо погодили документ з чотирьох пунктів, запропонований президентом Франції **Е. Макроном** у Нью-Йорку як основу для переговорів між США і Іраном. Угода містила вимоги Д. Трампа до Ірану в формулюваннях президента США, а також зобов'язання зняти санкції з Ірану і забезпечити Тегерану можливість безперешкодної торгівлі нафтою. Відповідно до запропонованого документа, Тегеран погодиться з тим, що «Іран ніколи не буде виробляти ядерну зброю» і «буде повністю виконувати свої ядерні зобов'язання і вести переговори про свою ядерну активність». Крім того, у документі йдеться, що Іран «уникатиме будь-якої агресії і буде домагатися реального миру і поваги в регіоні шляхом переговорів»

(El Mundo. – Madrid. – 02.10.2019. –

<https://www.elmundo.es/internacional/2019/10/02/5d94c8aafdddfad5b8b46a7.html>).

***

Президент Ірану Х. Рухані оцінив проект Франції з ядерної угоди

Іран у цілому згоден з проектом Франції, який допоміг би вирішити ситуацію навколо ядерної угоди, але не з його формою. «Президент Франції представив мені цей проект, я сказав, що з універсальністю цього плану ми згодні, але з оборотами я зовсім не згоден, оскільки вони були неправильні», – сказав **Х. Рухані**, чий виступ із засідання уряду показало державне телебачення. За його словами, проект, запропонований Францією, зводиться до того, що Іран не повинен прагнути отримати ядерну зброю, повинен сприяти миру в регіоні та водних маршрутах. У свою чергу США повинні скасувати санкції, після чого має початися продаж іранської нафти, а Іран отримає гроші з її продажу. Х. Рухані вказав, що Іран не прагне до ядерної зброї, а також сприяє миру, про який говорилося у планах президента Франції **Е. Макрона**. За словами президента Ірану, цей проект президент Е. Макрон представляв не тільки йому, але й американській стороні

(Тренд. – Баку. – 02.10.2019. – <https://www.trend.az/iran/3127131.html>).

АФГАНІСТАН

Спікер Палати представників Конгресу США відвідала Афганістан

Спікер Палати представників Конгресу США Н. Пелосі на чолі делегації законодавців відвідала Афганістан, де зустрілася з президентом країни **А. Гані**. «Ми обговорили з президентом Афганістану та іншими офіційними особами питання безпеки, управління й економічного розвитку, – говориться в поширеному повідомленні на сторінці Н. Пелосі. – Ми вислухали доповіді від командувача військами США в Афганістані й керівництва місії НАТО „Рішуча підтримка”»
(*Тренд*. – Баку. – 21.10.2019. – <https://www.trend.az/world/usa/3136184.html>).

ПІВДЕННА АМЕРИКА

БРАЗИЛІЯ

Ж. Болсонару висловився з приводу викидів нафти

Президент Бразилії **Ж. Болсонару** заявив, що нафта, яка забруднює північно-східні пляжі країни, не виробляється і не продається в Бразилії і може бути результатом злочинної діяльності або аварії корабля, хоча її походження досі розслідується.

Ж. Болсонару заявив журналістам, що нафта «здається, не походить з прибережної платформи», і припустив, що це відходить з іншої країни. «Це може бути щось злочинне, це може бути випадковий розлив. У нас на радіолокаційному екрані є країна, з якої могла походити нафта», – сказав **Ж. Болсонару**. Він відмовився називати країну, оскільки слідство ще триває. Державна нафтова компанія Petroleo Brasileiro заявила, що молекулярні випробування на органічний матеріал у зразках сирової нафти показали, що вони не сумісні з оліями, виробленими та проданими компанією

(*Reuters*. – London. – 08.10.2019. – <https://uk.reuters.com/article/us-brazil-environment-oil-bolsonaro/brazils-bolsonaro-says-beach-oil-slicks-could-be-criminal-or-shipwreck-idUKKBNIWM29T>).

ЕКВАДОР

Президент Еквадору звинуватив Н. Мадуро у спробах дестабілізувати ситуацію в країні

Президент Еквадору **Л. Морено** заявив, що його попередник **Р. Корреа** і глава Венесуели **Н. Мадуро** несуть відповідальність за протести, які тривають в Еквадорі.

Відповідну заяву Л. Морено зробив у резиденції в місті Гуаякіль. «Те, що відбувається в Еквадорі в ці дні, не є народним невдоволенням у зв'язку з рішеннями уряду, – заявив Л. Морено, чиї слова наводить газета El Comercio. – Хіба це збіг, що кілька тижнів тому [екс-президент Р. Корреа, екс-глава МЗС Р. Патина і екс-секретар П. Пабон відвідали Венесуелу? Президент Венесуели Н. Мадуро разом з Р. Корреа активізували план із дестабілізації, вони стоять за спробою перевороту». Еквадорський президент також подякував національним ВС за їхню лояльність. «Насильство і хаос – це не перемога», – підкреслив він
(Зеркало. – Баку. – 08.10.2019. – <http://zerkalo.az/prezident-ekvadora-obvinil-maduro-v-popytkah-destabilizirovat-situatsiyu-v-strane/>).

МІЖНАРОДНЕ ЕКОНОМІЧНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО

ГВАТЕМАЛА

Новообраний президент Гватемали вважає, що стіни міграцію не зупинять

Президент Гватемали **А. Джамматтей** на заході в Мехіко заявив, що «ті, хто вірять, що стіни зупинять міграцію, помиляються». А. Джамматтей, який вступить на посаду в січні, додав, що він підпише угоду з Мексикою про «відкрите небо» і має на меті створити зону безмитної торгівлі в карибському порту Лівінгстона. Консервативний політик також заявив, що хоче перетворити Гватемалу на логістичний центр, де компанії зможуть перевозити продукцію через узбережжя країни Атлантичного або Тихого океану до Центральної Америки
(Reuters. – London. – 07.10.2019. – <https://uk.reuters.com/article/uk-usa-immigration-guatemala/walls-will-not-halt-migration-guatemala-president-elect-idUKKBN1WM1MS>).

КАЗАХСТАН

Президент Казахстану та старший міністр Сінгапуру обговорили перспективи розвитку торговельно-економічного співробітництва

Президент Казахстану **К.-Ж. Токаєв** і старший міністр, міністр-координатор з питань національної безпеки Сінгапуру Т. Чі Хін обговорили перспективи розвитку торговельно-економічного співробітництва, а також взаємодію у сфері цифровізації. Під час зустрічі сінгапурський міністр вручив главі Казахстану запрошення

сінгапурського президента **Х. Якоба** відвідати Сінгапур з візитом
(*Xinhua*. – Пекін. – 15.10.2019. – http://news.cn/2019-10/15/c_138471744.htm).

ПІВДЕННО-АФРИКАНСЬКА РЕСПУБЛІКА

Південна Африка та Нігерія налагоджують відносини та узгоджують торгові угоди

За підсумками переговорів на вищому рівні ПАР і Нігерія уклали 32 угоди про торгівлю та співробітництво. 3 жовтня в ПАР завершилися два дні переговорів між президентом Південно-Африканської Республіки **С. Рамафосою** і президентом Нігерії **М. Бухарі**. Приводом для переговорів стали напади на нігерійських громадян у Йоганнесбурзі та Преторії. Обидві сторони мають намір «вжити конкретних заходів, щоб запобігти повторенню таких інцидентів у майбутньому»

(*Reuters*. – London. – 03.10.2019. – <https://uk.reuters.com/article/us-safrica-nigeria/south-africa-nigeria-mend-relations-and-agree-trade-deals-idUKKBN1WI28I>).

ТУРКМЕНИСТАН

США сподіваються на розширення економічних зв'язків із Туркменістаном

США сподіваються на розширення економічних зв'язків із Туркменістаном, повідомляє Trend з посиланням на оприлюднений лист президента США **Д. Трампа** до туркменського колеги **Г. Бердимухамедова**. «США сподіваються на розширення культурних, освітніх та економічних зв'язків між нашими країнами, а також на продовження співпраці з Туркменістаном для забезпечення подальшого процвітання Центральної Азії... Я дуже ціную двосторонні відносини, що склалися між нашими країнами і продовжили зміцнюватися протягом минулого року», – ідеться в листі. Зазначимо, що Білий Дім підтримує регіональні газопровідні проекти з Туркменістану, такі як ТАПІ (Туркменістан – Афганістан – Пакистан – Індія) і Транскаспійський через Азербайджан і Туреччину у Європу

(*Trend*. – Баку. – 03.10.2019. – <https://www.trend.az/casia/turkmenistan/3127904.html>).

ІМІДЖ ПРЕЗИДЕНТІВ

ІНДОНЕЗІЯ

Прес-секретар президента Філіппін захищає його від критиків

Прес-секретар президента Філіппін **Р. Дутерте** захищає його від критиків, які назвали його неохайним під час зустрічі з російським прем'єр-міністром, заявивши, що він «дуже гігієнічний» і що «його тіло випромінює освіжаючий аромат». П. Вондра, редактор радіо CRO Plus, раніше опублікував у Twitter фотографії Р. Дутерте, який потискав руку прем'єр-міністру Росії Д. Медведєву, назвавши Р. Дутерте «трохи недоторканим». Фото та відео зустрічі показали, що Р. Дутерте був у пом'ятому костюмі з вивернутою краваткою. Захищаючи Р. Дутерте, його прес-секретар, заявив, що президент просто послабив краватку, оскільки «він відчував задуху і йому було дуже незручно»

(Reuters. – London. – 03.10.2019. – <https://uk.reuters.com/article/uk-russia-philippines-duterte/unkempt-presidential-spokesman-tells-critics-duterte-smells-refreshing-idUKKBN1WI0S8>).

ІРАН

Суд Ірану засудив брата президента Х. Рухані до п'яти років ув'язнення

Іранський суд засудив брата президента **Х. Рухані** до п'яти років ув'язнення, про це заявив представник судової влади. У травні Х. Ферейдуна засудили до неуточненого терміну у справі про корупцію, яку прихильники президента назвали політично мотивованим. Представник судової влади Г. Есмаїлі заявив, що Х. Ферейдун перебуватиме у в'язниці протягом п'яти років, але йому можуть бути пред'явлені ще звинувачення в іншій справі, не надаючи деталей, повідомляє Fars *(Reuters. – London. – 01.10.2019. – <https://uk.reuters.com/article/iran-rouhani-brother/iran-court-sentences-brother-of-president-rouhani-to-five-years-in-prison-report-idUKKBN1WG3DJ>).*

ВІРМЕНІЯ

Другий президент Вірменії Р. Кочарян планує передати свої зауваження Європейському суду з прав людини

Представники колишнього президента Вірменії **Р. Кочаряна**, а також національних зборів (парламенту) можуть до 19 листопада передати свої зауваження Європейського суду з прав людини з приводу звернення Конституційного суду країни в ЄСПЛ за консультацією. Раніше Конституційний суд Вірменії запросив

консультативну думку ЄСПЛ і Венеціанської комісії Ради Європи з питання відповідності основному закону країни статті кримінального кодексу «повалення конституційного ладу», за якою обвинувачується Р. Кочарян. Команда адвокатів екс-президента, посилаючись на апарат КС, повідомила, що ЄСПЛ підтвердив факт отримання звернення і поінформував, що звернення підлягає розгляду в пріоритетному порядку. Другого жовтня Європейський суд прийняв справу до провадження

(Panorama.am. – Вірменія. – 14.10.2019. –

*<https://www.panorama.am/ru/news/2019/10/14/%D0%90%D1%80%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D0%B8%D1%8F-%D0%A0%D0%BE%D0%B1%D0%B5%D1%80%D1%82-%D0%9A%D0%BE%D1%87%D0%B0%D1%80%D1%8F%D0%BD-%D0%95%D0%A1%D0%9F%D0%A7/2181272>).
%D0%95%D0%A1%D0%9F%D0%A7/2181272).*

ГОНДУРАС

Президент Гондурасу заперечує, що захищав брата, якого спіймали в США з наркотиками

Президент Гондурасу **Х. О. Ернандес** заявив, що він ніколи не втручався в розслідування, щоб когось захищати, зокрема йдеться про його брата, якого в США звинувачують у контрабанді наркотиків. «Ніхто не вище закону», – заявив Х. О. Ернандес на прес-конференції в столиці Гондурасу. «Я ніколи не втручався і не буду захищати когось – ні друзів, ні колег партії, ні членів сім'ї – абсолютно нікого», – підкреслив президент. Суд над братом Х. О. Ернандеса розпочався у федеральному суді в Нью-Йорку. Політик, заарештований у Маямі минулого року, звинувачується в контрабанді наркотиків та володінні незаконною зброєю. Він не визнає своєї провини, а його адвокат відкидає звинувачення. Присяжні в судовому засіданні заслухали свідчення колишнього наркоторговця В. Г. Діаса Моралеса, який заявив, що він дав 40 тис. дол. на кампанію виборів у Конгрес Х. О. Ернандеса у 2005 р. на прохання Т. Ернандеса. Президенту країни Х. О. Ернандесу, який розпочав свій другий термін у січні 2018 р. на тлі звинувачень у фальсифікації виборів, не було пред'явлено звинувачення у злочині. Він заявив, що наркоторговці, а також колишні поліцейські та чиновники, які потрапили під приціл його уряду, використовують суд над його

братом для помсти

(Reuters. – London. – 03.10.2019. – <https://uk.reuters.com/article/uk-usa-honduras-drugs-president/honduran-president-denies-protecting-brother-caught-in-u-s-drug-probe-idUKKBN1WI2C5>).

ЕКВАТОРІАЛЬНА ГВІНЕЯ

Розкішне життя сина президента Гвінеї

Особняки, яхти, реактивні літаки... і навіть знаменита кришталева рукавичка М. Джексона є частиною незліченної спадщини Т. Обіанга, сина **Т. О. Нгема Мбасого**, президента Екваторіальної Гвінеї з 1979 р. Екстравагантний спосіб життя Теодоріна, призначеного віце-президентом країни батьком, вийшов на перший план на аукціоні в Швейцарії, де були продані 25 його розкішних транспортних засобів, включаючи Ролс-Ройси, Ламборджіні, Феррарі, Макларени та Астон Мартіні. Автомобілі були конфісковані прокуратурою Женеві у 2016 р., як частина великої антикорупційної операції, і більшість із них придбав анонімний колекціонер. Швейцарія не єдина країна, яка розслідувала справу Теодоріна щодо відмивання грошей. У 2017 р. Франція засудила сина президента Екваторіальної Гвінеї на три роки в'язниці за відмивання грошей у галльській країні, а конфісковані товари, придбані у Франції за гроші, отримані в результаті їхнього відмивання, були оцінені у 100 млн євро. Тим часом Теодорін продовжує показувати своє розкішне життя у соціальних мережах. Його акаунт в Instagram, який має понад 91 тис. підписників, – його найкраща вітрина, із зображеннями, на яких він фігурує з такими лідерами, як **В. Путін** або президент Індонезії та інші, відпочиваючі в Італії, займаючись серфінгом або сафарі

(El Mundo. – Madrid. – 02.10.2019 – <https://www.elmundo.es/loc/celebrities/2019/10/02/5d9337d121efa00f3b8b460a.html>).

КАЗАХСТАН

К.-Ж. Токаєв – це не другий Н. Назарбаєв

Міністр інформації та суспільного розвитку Казахстану Д. Абаєв прокоментував у програмі «Відкритий діалог» тему двовладдя в країні, яку зачепив **Н. Назарбаєв** під час свого інтерв'ю. Міністр зазначив, що навколо цієї теми цілий ряд

анонімних каналів розкручували штучний ажіотаж. «По-перше, ніякого втручання в роботу президента з боку Н. Назарбаєва немає і не буде. Усе це строго розмежовано Конституційними нормами. По-друге, **К.-Ж. Токаєв** – це не другий Н. Назарбаєв, у нього свій стиль управління, свій погляд, тому не потрібно піднімати шум про двовладдя щоразу, коли президент використовує нові формати у своїй роботі. По-третє, перший президент сам підкреслив і К.-Ж. Токаєв теж це постійно підтверджує, що він радиться з Н. Назарбаєвим з найбільш важливих питань, і це не випадково, все-таки у Нурсултана Абишевича за плечима гігантський досвід управління країною і успішний, треба відзначити. Сьогодні за порадами до нього звертаються навіть лідери інших держав, я це знаю точно», – наголосив Д. Абаєв
(*CA-NEWS. – Нур-Султан. – 18.10.2019. – <http://ca-news.org/news:1572247>*).

МОЛДОВА

Ігор Додон скоїв кримінальний злочин, у черговий раз допустивши профанацію Державного герба

Під час своєї офіційної зустрічі на саміті СНД в Ашгабаті президент Молдови І. Додон допустив профанацію лдержавного герба, виключивши ознаки християнства на гербі. Ознаки навмисної профанації державних символів Молдови були помічені на фотографіях, опублікованих самим І. Додоном зі своєї зустрічі з президентом Республіки Узбекистан **Ш. Мірзіяєвим**. На фотографії чітко видно, що на гербі Молдови з дзьоба орла зник хрест. Це не вперше, коли І. Додон, що оголошував себе «захисником православ'я», допускав профанацію герба Молдови. Перший раз це сталося в лютому 2017 р., коли він як президент Молдови відвідав Іран на заходах FIDE. Тоді на піднятому в залі, де виступав І. Додон, прапорі Молдови орел на гербі був без хреста, а також без скіпетра в лапі. Відповідно до закону про державний герб (ст. 3), керівники органів публічної влади «зобов'язані забезпечити правильне використання герба, його гідність і цілісність»

(*OMEGA. – Кишинів. – 12.10.2019. – <https://omg.md/index.php?newsid=17492>*).

НІГЕРІЯ

Сага про Бухарі в Нігерії: фальшиве весілля, президент та сімейна

ворожнеча

Президент Нігерії **М. Бухарі** залучений у скандал з приводу свого розлучення з А. Бухарі та одруження на міністрі С. Фарук. А. Бухарі була відсутня в країні протягом двох місяців, перебуваючи у Великобританії для медичного огляду. Її повернення було сприйнято послідовниками цієї історії як знак того, що вона повернулася, щоб «захистити свою територію». В інтерв'ю ВВС перша леді підтвердила, хоча і вельми загадково, що президент М. Бухарі дійсно планував узяти другу дружину, пославшись на «обіцянку одруження». Вона також сказала, що майбутня наречена була розчарована тим, що шлюб не відбувся

(BBC. – London. – 19.10.2019. – <https://www.bbc.com/news/world-africa-50053285>).

НІМЕЧЧИНА

Президент ФРН вказав на відповідальність держави за безпеку євреїв Німеччини

Президент Німеччини **Ф.-В. Штайнмаєр** закликав до висновків після нападу на синагогу в Галле в землі Саксонія-Ангальт. «Замало просто засудити такий напад», – заявив Ф.-В. Штайнмаєр після відвідування місця злочину. «Має бути зрозуміло, що держава несе відповідальність за безпеку життя євреїв у Німеччині», – додав політик, якого цитує інформагенція КНА. Водночас, на думку президента, усе суспільство мусить демонструвати «тверду солідарність до євреїв у нашій країні й не лише після таких подій як ця». «Історія застерігає нас, а сучасність вимагає цього від нас», – сказав він. Крім того, федеральний президент Німеччини різко засудив правий екстремізм та тих, хто виявляє навіть найменшу симпатію до цього явища. «Той, хто нині демонструє бодай крихту розуміння щодо правого екстремізму та расової ненависті, той, хто посилює готовність інших розпалюванням ненависті, той, хто виправдовує політично мотивоване насильство проти інакодумців і членів інших конфесій чи представників демократичних інституцій, робить себе співучасником злочину», – заявив федеральний президент

(Deutsche Welle. – Bonn. – 10.10.201. –

<https://www.dw.com/uk/%D0%BF%D1%80%D0%B5%D0%B7%D0%B8%D0%B4%D0%B5%D0%BD%D1%82-%D1%84%D1%80%D0%BD->

%D0%B2%D0%BA%D0%B0%D0%B7%D0%B0%D0%B2-%D0%BD%D0%B0-%D0%B2%D1%96%D0%B4%D0%BF%D0%BE%D0%B2%D1%96%D0%B4%D0%B0%D0%B%D1%8C%D0%BD%D1%96%D1%81%D1%82%D1%8C-%D0%B4%D0%B5%D1%80%D0%B6%D0%B0%D0%B2%D0%B8-%D0%B7%D0%B0-%D0%B1%D0%B5%D0%B7%D0%BF%D0%B5%D0%BA%D1%83-%D1%94%D0%B2%D1%80%D0%B5%D1%97%D0%B2-%D0%BD%D1%96%D0%BC%D0%B5%D1%87%D1%87%D0%B8%D0%BD%D0%B8/a-50778320).

ПОЛЬЩА

Поляки довіряють президенту

Президент Польщі **А. Дуда** все ще очолює рейтинг довіри CBOS, згідно з останньою заявою, представленою центром досліджень громадської думки. В опитуванні, в якому досліджували довіру / недовіру політикам, довіру президенту **А. Дуді** виявили 66 % опитуваних. Недовіру до президента виражають 23 %. Немає респондентів, які б не знали президента

(Rzeczpospolita. – Warsaw. – 01.10.2019. – <https://www.rp.pl/Sondaze-wyborcze/191009942-Sondaz-Polacy-ufaja-prezydentowi-1-proc-nie-zna-Kaczynskiego.html>).

США

Президент США Д. Трамп помацав коліно президента Фінляндії. Тому не сподобалося

Користувачі мережі звернули увагу на курйозний інцидент, що стався під час зустрічі президентів США і Фінляндії, передає Tengrinews.kz. Під час зустрічі **Д. Трампа** і **С. Нінінсьтьо** в Білому домі, відповідаючи на репліку журналіста «Фінляндія – найщасливіша країна у світі», **Д. Трамп** потягнувся до **С. Нінінсьтьо** і лягнув його долонею по коліну. Після цього глава Фінляндії зробив знак, який демонстрував, що він не задоволений вчинком президента США. Це вже не перший раз, коли **Д. Трамп** порушує протокол. Так, наприклад, у квітні 2018 р. американський лідер струсив лупу з плеча **Е. Макрона**. **Д. Трамп** пояснив, що президент Франції має бути бездоганний. Крім того, **Д. Трамп** «відзначився» під час візиту до Великобританії. Він порушив протокол, злегка торкнувшись спину королеви

Великобританії Єлизавети Другої

(Tengrinews.kz. – Нур-Султан. – 03.10.2019. – <https://tengrinews.kz/story/tramp-potrogal-koleno-prezidenta-finlyandii-ne-ponravilos-380690/>)

***

Президент США Д. Трамп назвав Р. Т. Ердогана другом і «надзвичайно хорошим лідером»

Президент США Д. Трамп подякував президенту Туреччини Р. Т. Ердогану за рішення щодо призупинення військової операції в Сирії, назвавши його другом, якого він цінує зараз і буде цінувати в майбутньому. «Я просто хочу подякувати і привітати президента Ердогана. Він мій друг. І я радий, що у нас не виникло проблем. Якщо бути чесним, він хороший лідер. Він жорстка людина, він сильна людина. І він зробив правильну річ. Ми цінуємо це і будемо цінувати це в майбутньому», – сказав Д. Трамп під час спілкування з журналістами

(Зеркало. – Баку. – 18.10.2019. – <http://zerkalo.az/tramp-nazval-erdogana-drugom-i-chertovski-horoshim-liderom/>).

***

Президент США Д. Трамп пропонував відкривати вогонь по ногах мігрантів на кордоні з Мексикою

Президент США Д. Трамп на зустрічі зі своїми помічниками пропонував стріляти по ногах мігрантів, які намагалися нелегально перетнути кордон з боку Мексики. Так, за інформацією видання, Д. Трамп на одній із зустрічей в Овальному кабінеті Білого дому висунув ідею відкривати вогонь по ногах нелегальних мігрантів в момент перетину кордону. Присутні, серед яких були міністр внутрішньої безпеки США К. Нільсен, держсекретар М. Помпео, колишній начальник Служби імміграційного і митного контролю США К. Макелінен, радники американського лідера С. Міллер і Д. Кушнер, а також в. о. керівника апарату Білого дому М. Малвені, відкинули цю ініціативу президента як таку, що суперечить законодавству. Джерела відзначають, що в приватних бесідах Д. Трамп висловлювався за ще більш незвичайні заходи щодо мігрантів. Так, за даними NYT, він пропонував вирити на

кордоні рів і запусити туди алігаторів і навіть цікавився приблизною вартістю такого проекту. Крім того, господар Білого дому виступав за те, щоб підвести до споруджуваної на кордоні з Мексикою стіни електрику, а також забезпечити її колючим дротом

(Тренд. – Баку. – 02.10.2019. – <https://www.trend.az/world/usa/3126894.html>)

ТУНІС

Як сором'язливий професор К. Саїд став президентом Тунісу

Колишній професор права здається малоімовірним вибором для завоювання сердець молодих виборців Тунісу. Але 61-річний **К. Саїд**, який отримав прізвисько «робот» за його суворий спосіб викладання, офіційно був обраний новим президентом країни Північної Африки. При цьому, за повідомленнями, переважна більшість виборців у віці від 18 до 25 років підтримують його. «Нам остогидла система, ми хочемо чогось іншого», – заявив студент Ю. Бежауї ВВС. Незвично для політичних новачків перемагати електорат, наприклад, шоумен **В. Зеленський** з його переконливою перемогою в Україні на початку цього року. Але для **В. Зеленського** і для **Д. Трампа** в США – саме їхні профілі в телевізійних шоу допомогли збільшити популярність. **К. Саїд** же, навпаки, ухилявся від уваги, проводячи низькопрофільну медіа-кампанію майже без реклами, з повідомленнями про доброчесність та боротьбу з корупцією, що сподобалось молоді

(BBC. – London. – 18.10.2019. – <https://www.bbc.com/news/world-africa-50087240>).

УКРАЇНА

Президент України В. Зеленський розпочав пресмарафон з-понад 300 журналістами

Президент України **В. Зеленський** 10 жовтня о десятій годині за київським часом почав спілкування з представниками ЗМІ під час пресмарафону, проведення якого було оголошено Офісом Президента напередодні. Як раніше повідомляла прес-секретар **В. Зеленського** Ю. Мендель, на т. зв. пресмарафон акредитувалося понад 300 журналістів. Згідно з повідомленням прес-служби Президента, спілкування з представниками ЗМІ відбуватиметься в групах по 7–10 осіб, яким даватимуть по

півгодини на запитання В. Зеленському. Марафон також буде транслюватися в соціальних мережах на офіційних акаунтах Офісу Президента. «Глава держави буде відповідати на запитання журналістів протягом усього дня», – зазначається у анонсі прес-служби Президента. Однак у разі дотримання анонсованого формату півгодинне спілкування із щонайменше 30 групами по 100 журналістів забере 15 год. Утім, за словами Ю. Мендель, пресмарафон може тривати 10 год. Раніше спілкування В. Зеленського з журналістами відбувалося або епізодично під час заходів, у яких брав участь Президент, або у режимі off records («не під запис»). А замість обіцяної Ю. Мендель прес-конференції на 100 днів президентства В. Зеленського глава держави записав відеоролик, який імітував інтерв'ю, але в ролі інтерв'юера виступав актор С. Боклан, що зіграв роль прем'єр-міністра в серіалі «Слуга народу» (*Deutsche Welle. – Bonn. – 10.10.2019. –*

<https://www.dw.com/uk/%D0%B7%D0%B5%D0%BB%D0%B5%D0%BD%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B8%D0%B9-%D1%80%D0%BE%D0%B7%D0%BF%D0%BE%D1%87%D0%B0%D0%B2-%D0%BF%D1%80%D0%B5%D1%81%D0%BC%D0%B0%D1%80%D0%B0%D1%84%D0%BE%D0%BD-%D1%96%D0%B7-%D0%BF%D0%BE%D0%BD%D0%B0%D0%B4-300-%D0%B6%D1%83%D1%80%D0%BD%D0%B0%D0%BB%D1%96%D1%81%D1%82%D0%B0%D0%BC%D0%B8/a-50766296>).

***

О. Лукашенко – про В. Зеленського: «Він прекрасно знає, що робити. І, найголовніше, зробіть»

Спілкуючись із представниками українських ЗМІ на Форумі регіонів України та Білорусі в Житомирі, **О. Лукашенко** заявив, що «**В. Зеленському** не потрібні поради, він і сам прекрасно знає, що робить». Сюжет був показаний в ефірі телеканалу ОНТ. **О. Лукашенко** говорить, що в Україні нового Президента часто порівнюють із ним. І заперечує, що «він не Лукашенко, він Зеленський. Я сьогодні переконався, що ніяких порад йому не треба давати. Він прекрасно знає, що робити. І, найголовніше, зробіть», – наголосив білоруський президент (*Tut.by. – Минск. – 04.10.2019. – <https://news.tut.by/society/656180.html>*).

***

Президент України В. Зеленський встановив рекорд своїм пресмарафоном

Президент України **В. Зеленський** встановив своїм пресмарафоном світовий рекорд щодо тривалості таких заходів. Про це заявив експерт Національного реєстру рекордів України В. Зорін. За його словами, В. Зеленський за тривалістю пресконференції перевершив рекорд, раніше встановлений президентом Білорусі **О. Лукашенком**. «Останнє, що було зареєстровано у (Книзі рекордів) Гіннеса – це 29 вересня 1960 р. промова Ф. Кастро перед ООН. Це всього лише 4 год. 29 хв. 3 пресконференцій – 7 год. 21 хв. у Лукашенка кілька років тому», – сказав експерт, цитує інформагенція «Українські Новини». В. Зорін запевнив, що Національний реєстр вирішив зафіксувати рекорд не на прохання Офісу Президента, а за запитом журналістів. «Журналісти порушили питання, що може бути світове досягнення. (...) Ми припускали, що сьогодні буде найдовша пресконференція в Україні, але за фактом вона вже зараз найтриваліша пресконференція у світі», – сказав він. Тим часом

В. Зеленський пояснив журналістам, чому обрав саме такий формат проведення багатогодинного пресмарафону. «Мені сказали, що був якийсь вакуум, ми мало зустрічаємося з журналістами. Одні говорили, що я нічого не знаю, інші – що я не вмію говорити, треті – що я когось боюся», – наводить відповідь українського Президента на запитання про доцільність та ефективність такого формату агентство «Інтерфакс-Україна»

(Deutsche Welle. – Bonn. – 10.10.2019. –

<https://www.dw.com/uk/%D0%B7%D0%B5%D0%BB%D0%B5%D0%BD%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B8%D0%B9-%D0%B2%D1%81%D1%82%D0%B0%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D0%B2-%D1%80%D0%B5%D0%BA%D0%BE%D1%80%D0%B4-%D1%81%D0%B2%D0%BE%D1%97%D0%BC-%D0%BF%D1%80%D0%B5%D1%81%D0%BC%D0%B0%D1%80%D0%B0%D1%84%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%BC/a-50786260>

ФІЛІППИНИ

Р. Дутерте заявив, що нікого не вбивав

Президент Філіппін **Р. Дутерте** заявив, що його погрози особисто вбивати наркоторговців є перебільшенням, а сам він за своє життя нікого не вбив. «Я не кілер, деякі так кажуть, але ви цим займаєтеся, вбивствами. Однак я ще нікого не вбив. Я багато говорю „я вас уб’ю”, але це все, звичайно, перебільшення. Я ще нікого не вбив», – зазначив філіппінський лідер, виступаючи на пленарному засіданні XVI сесії щорічного засідання клубу «Валдай». У 2016 р. Р. Дутерте ініціював жорстку кампанію проти наркотиків на Філіппінах. За даними поліції, під час зіткнень було вбито близько 5 тис. осіб, причетних до виготовлення та збуту заборонених речовин. Позиція Р. Дутерте викликала обурення за кордоном, експерти ООН з прав людини зажадали припинити страти підозрюваних, щодо яких не проводилося судового розгляду

(Тренд. – Баку. – 03.10.2019. – <https://www.trend.az/world/other/3127961.html>).

ФРАНЦІЯ

Вищий французький суд відхиляє пропозицію Н. Саркозі уникнути судового розгляду його кампанії 2012 р.

Вищий апеляційний суд Франції відхилив пропозицію колишнього президента **Н. Саркозі** уникнути судового розгляду справи щодо передбачуваного незаконного фінансування його невдалої кампанії переобрання у 2012 р. Рішення французького Вищого апеляційного суду означає, що справа тепер повернеться до прокурорів, які вирішать, чи слід судити Н. Саркозі. Він заперечує будь-які правопорушення. Проти Н. Саркозі виснуто звинувачення в тому, що політична партія колишнього президента, відома тоді як УМП, працювала з фірмою, що займається зв'язками з громадськістю, щоб приховати справжню вартість його компанії на переобрання. Франція встановлює суворі обмеження щодо витрат на кампанію. Прокурори стверджують, що PR-фірма «Бігмаліон» виставляла рахунки за УМП, а не за кампанію, дозволяючи Н. Саркозі витратити майже вдвічі більше дозволеної суми. Незважаючи на те, що слідчі магістрати не знайшли жодних доказів того, що Н. Саркозі створив шахрайську систему, у ній брав участь або навіть був поінформований, вони вважають малоімовірним те, що він залишив її виключно персоналу для прийняття рішень з таких питань

(Reuters. – London. – 01.10.2019. – <https://uk.reuters.com/article/uk-france-sarkozy/top-french-court-rejects-bid-by-sarkozy-to-avoid-trial-over-2012-campaign-idUKKBN1WG3U3>).

***

Колишній президент Франції Н. Саркозі під судом за незаконне фінансування своєї виборчої кампанії

Колишнього президента Франції **Н. Саркозі** незабаром будуть судити за нібито незаконне фінансування його президентської кампанії 2012 р. Обвинувачення проти Н. Саркозі розглядатимуться у справі «Бігмаліон», після того як Касаційний суд – найвища юрисдикція у французькому судовому порядку, відхилив останню апеляцію колишнього президента, який уникав сидіння на лаві обвинувачених. Ця судова справа названа на честь комунікаційної компанії «Бігмаліон», створеної у 2008 р. Б. Мілло та Г. Альвесом. Колишнього президента судитимуть за нібито перевищення максимального ліміту витрат, дозволеного під час президентської кампанії, який у 2012 р. становив 22,5 млн євро. Н. Саркозі витратив 42,8 млн євро на свою виборчу кампанію, майже вдвічі більше, ніж це дозволено законом, завдяки помилковій системі рахунків-фактур, яку нібито розробила UMP та агентство «Бігмаліон». Дата початку судового розгляду ще не встановлена. Судді повинні визначити, чи знав Н. Саркозі про систему подвійних рахунків. Якщо колишнього президента буде визнано винним у незаконному фінансуванні, він може бути засуджений до одного року в'язниці та 3745 євро штрафу

(El Mundo. – Madrid. – 01.10.2019. – <https://www.elmundo.es/internacional/2019/10/01/5d937c6221efa08a448b460b.html>).

***

Президенти Франції – близькі вороги

Похорон екс-президента Франції **Ж. Ширака** зібрав усіх колишніх президентів Франції – **Н. Саркозі**, **Ф. Олланда** та чинного главу держави **Е. Макрона**. Е. Макрон виступив у вечірньому ефірі французького телебачення з промовою в пам'ять Ж. Ширака. Екс-президент Франції Ф. Олланд також висловив гіркоту втрати: «Я знаю, що сьогодні народ Франції, яких би переконань не дотримувалися його

представники, втратив друга». «Сьогодні назавжди пішла частина мого життя», – сказав інший колишній французький президент Н. Саркозі. За словами Н. Саркозі, «Ж. Ширак втілював собою справжню Францію, усі ті цінності, які прославили її в усьому світі»

(El Mundo. – Madrid. – 17.10.2019. –

<https://www.elmundo.es/internacional/2019/10/17/5da5f64d21efa0e45a8b45f5.html>).

ЧЕХІЯ

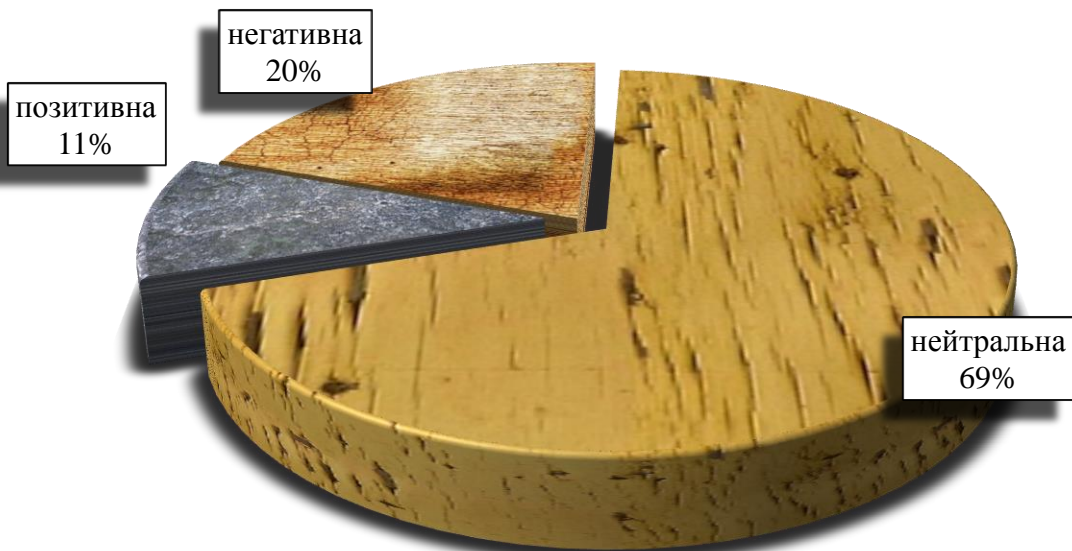
Президент Чехії виступив проти прийняття Туреччини в ЄС через операцію в Сирії

Президент Чехії **М. Земан** заявив, що Туреччина не може бути прийнята до Євросоюзу через те, що Анкара почала військову операцію в Сирії. Він вважає, що президент Туреччини **Р. Т. Ердоган**, зробивши цей крок, «вчинив військовий злочин». «Тому Туреччина, як мінімум, не може бути прийнята в ЄС», – зазначив М. Земан

(Зеркало. – Баку. – 18.10.19. – <http://zerkalo.az/prezident-chehii-vystupil-protiv-prinyatiya-turtsii-v-es-iz-za-operatsii-v-sirii/>).

ІНФОГРАФІКА

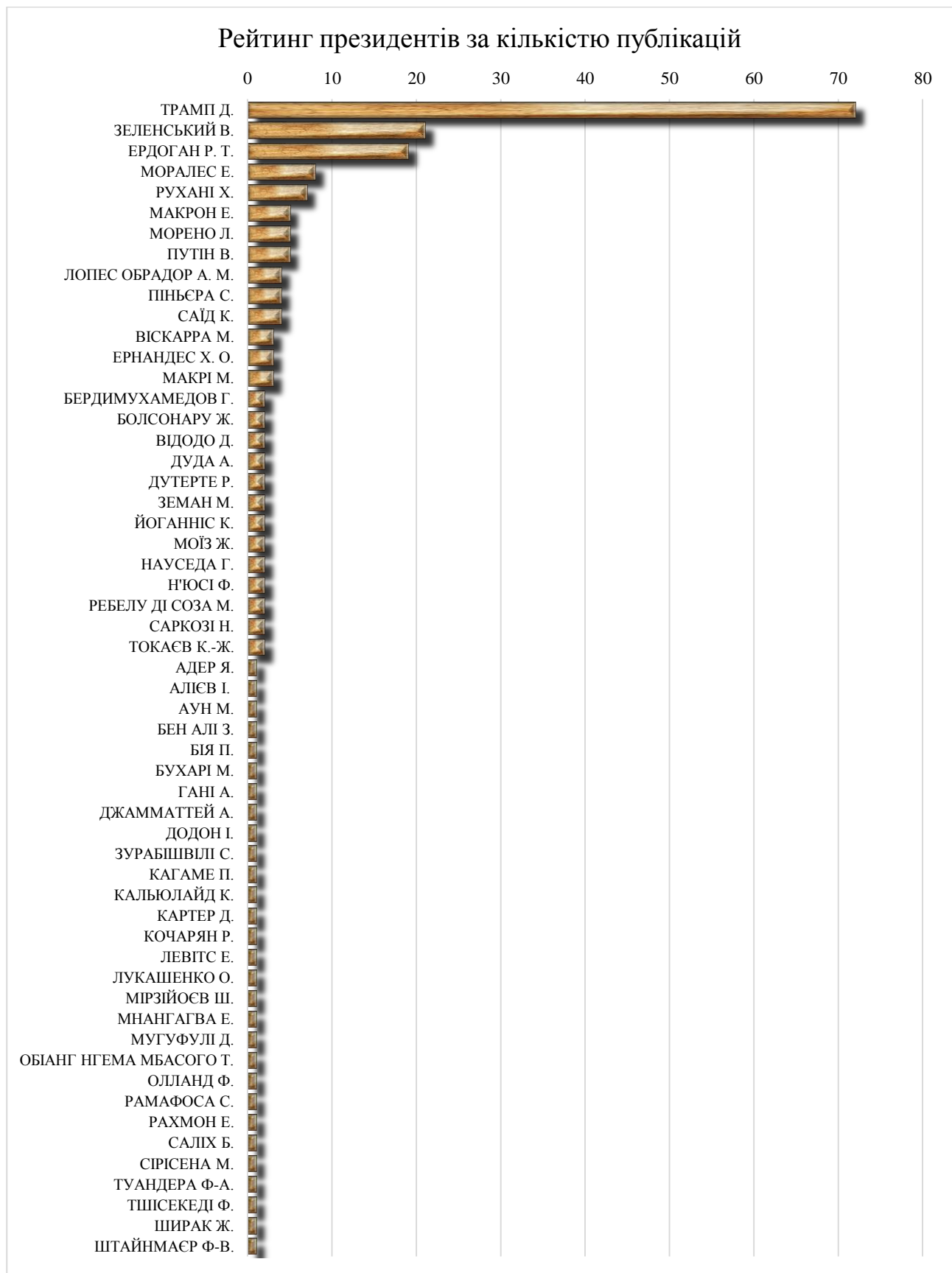
ТОНАЛЬНІСТЬ ПОВІДОМЛЕНЬ ПРО ПРЕЗИДЕНТІВ (оціночний розподіл публікацій)

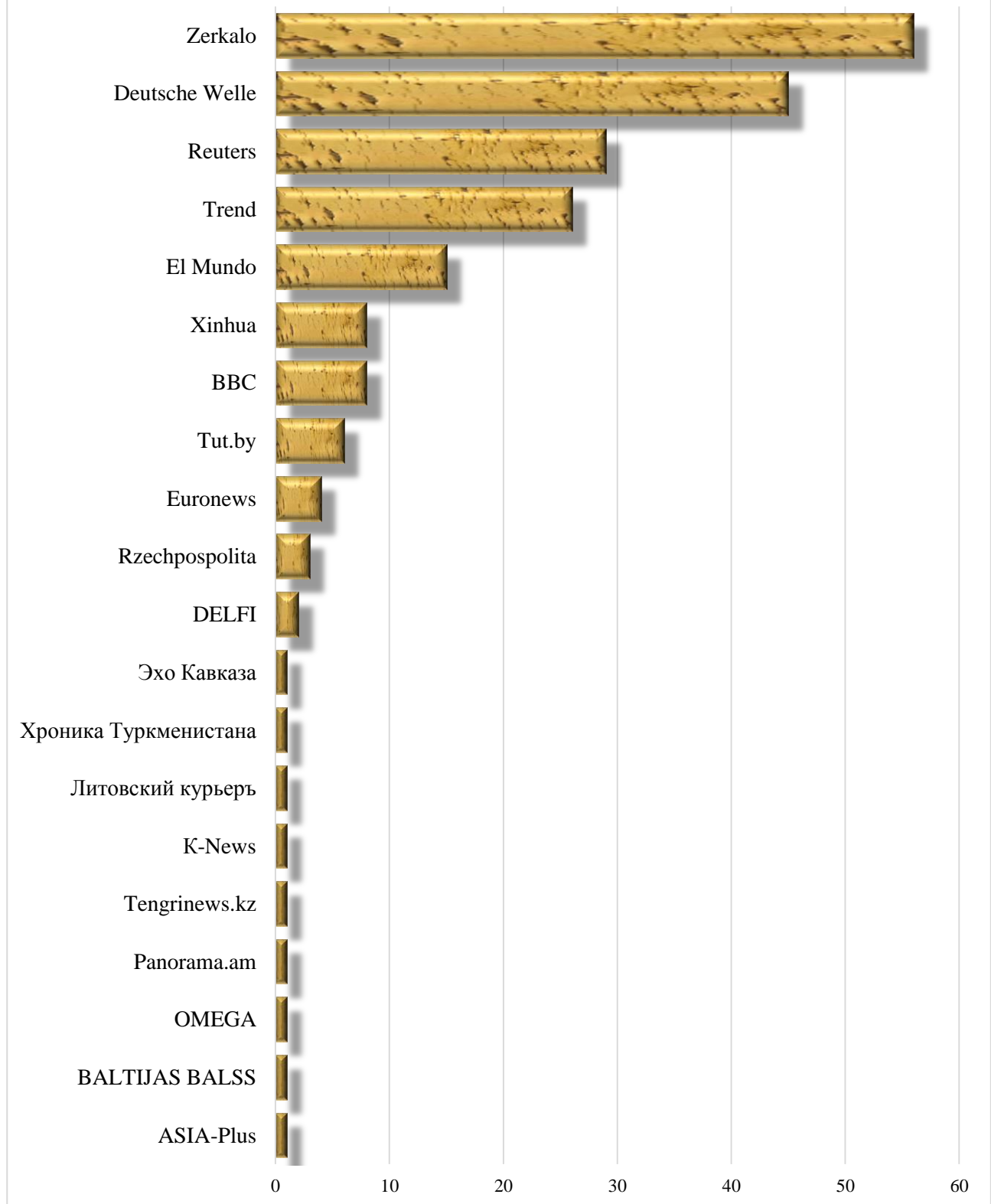
ВИСВІТЛЕННЯ СФЕР ДІЯЛЬНОСТІ ПРЕЗИДЕНТІВ У ЗМІ (Доля публікацій за тематикою)

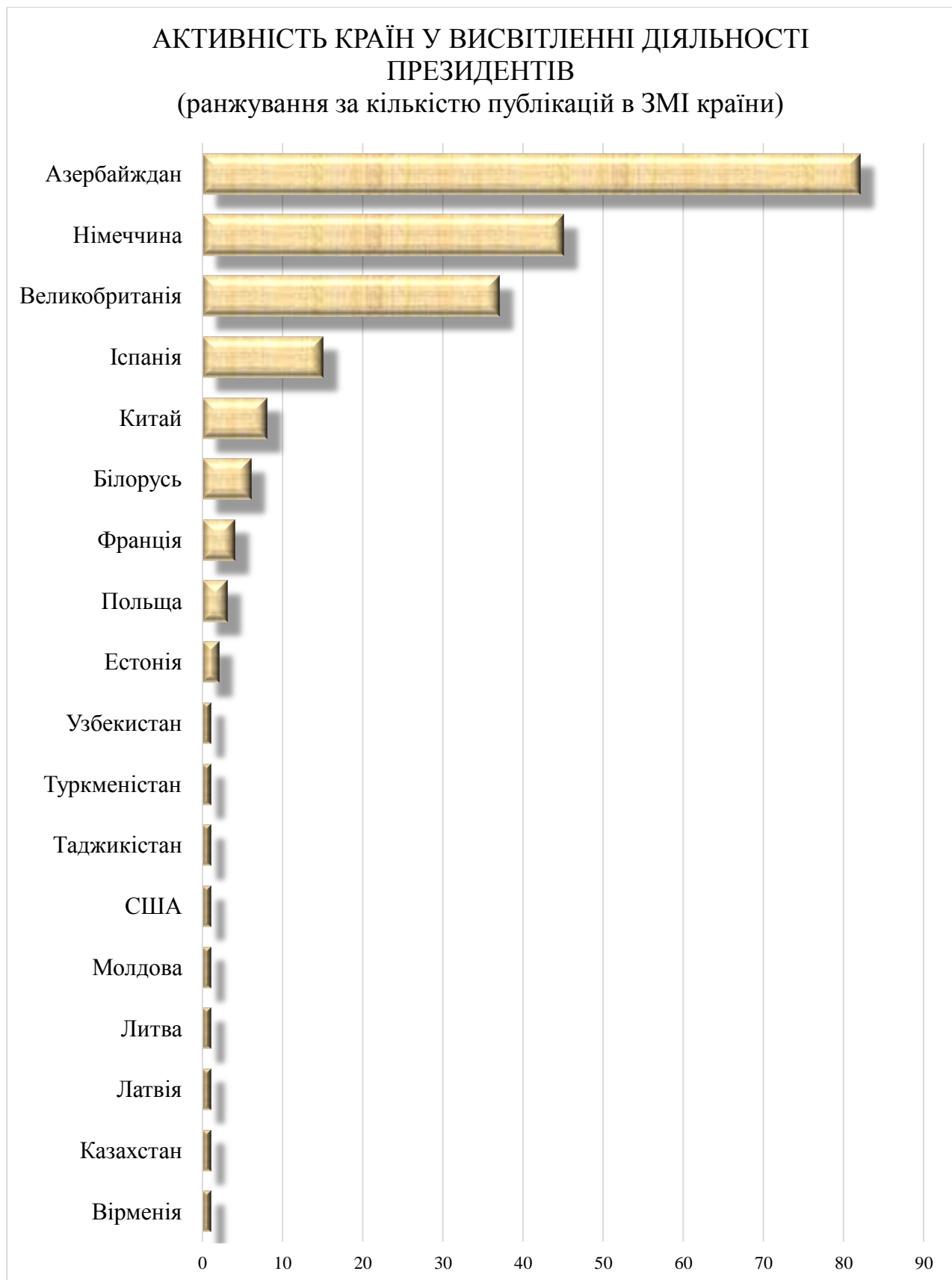

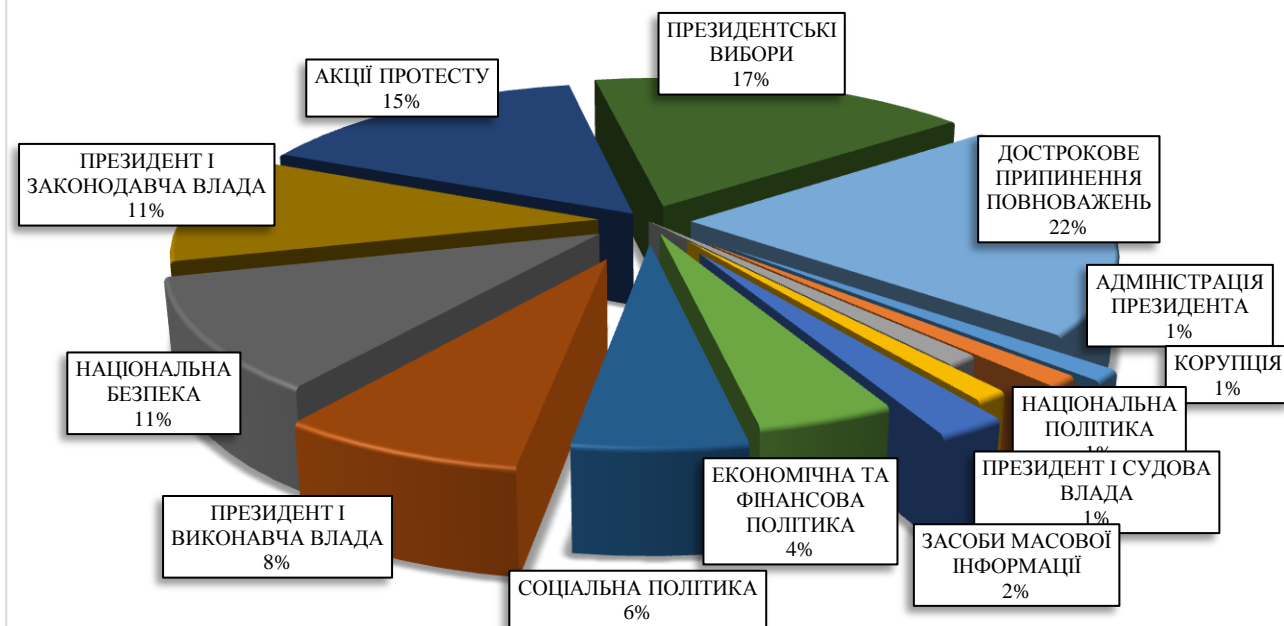

АКТИВНІСТЬ СВІТОВИХ ВИДАНЬ
(ранжування світових ЗМІ за кількістю публікацій про
інститут президентства)

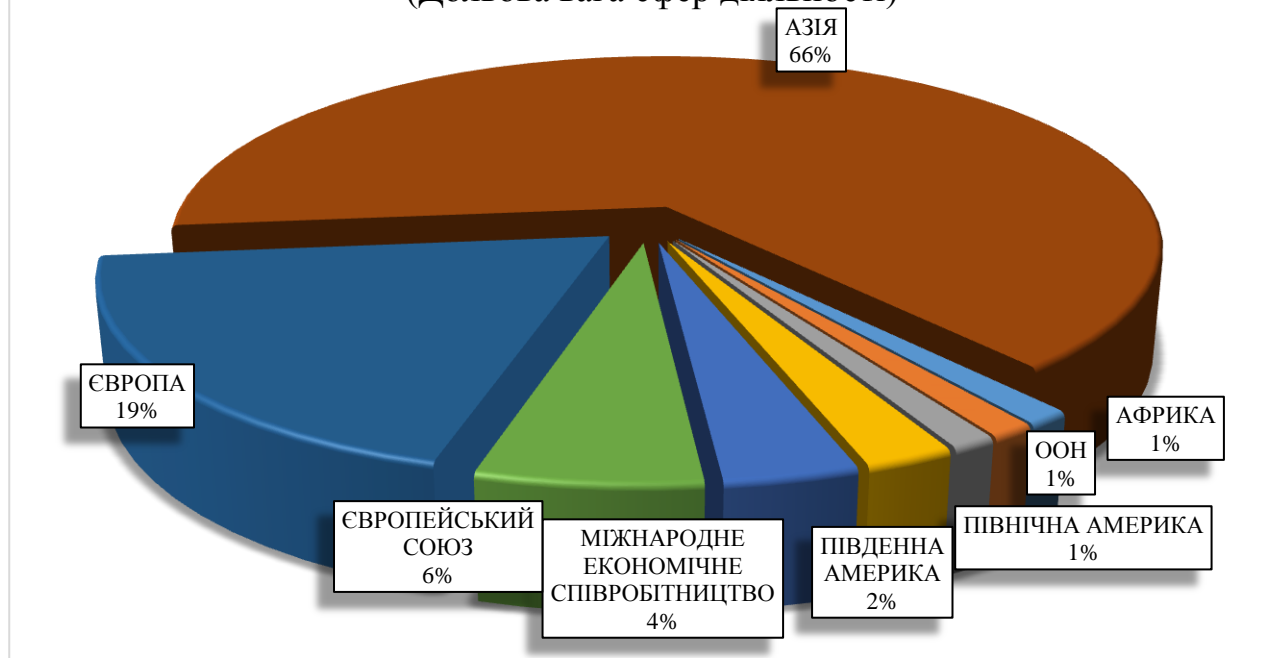

ВНУТРІШНЯ ПОЛІТИКА ПРЕЗИДЕНТІВ (Дольова вага сфер діяльності)

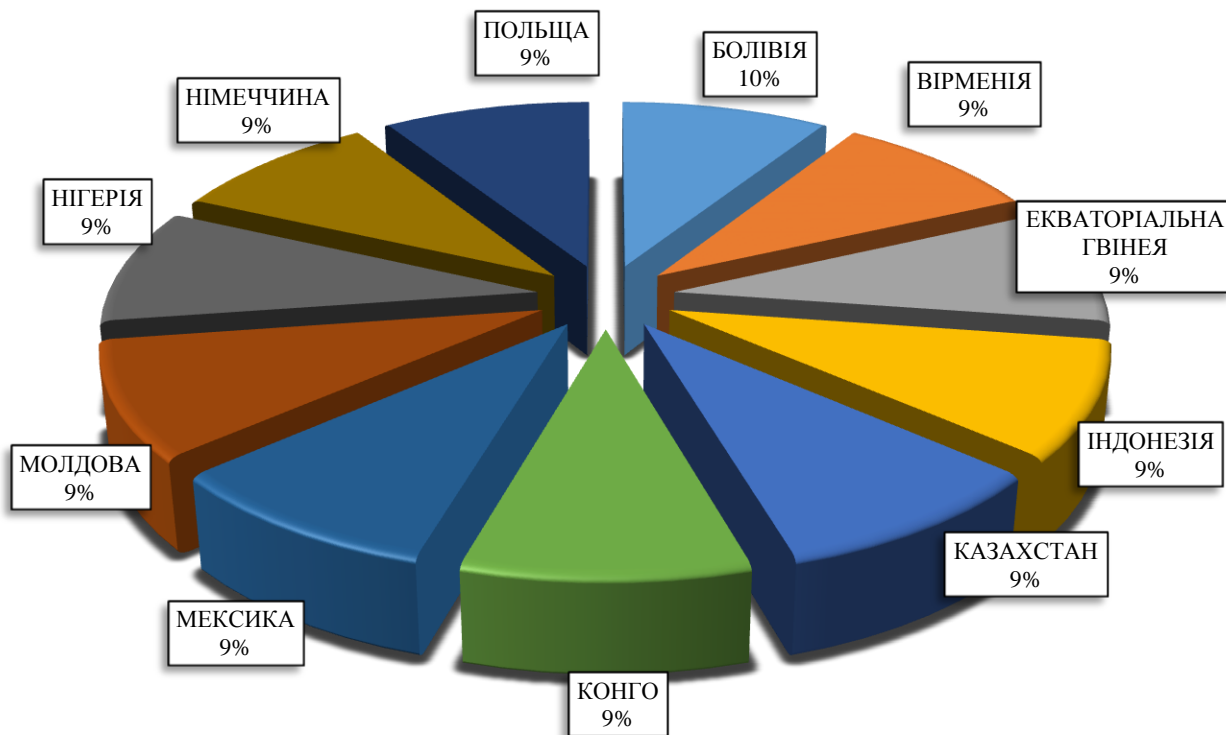

МІЖНАРОДНА ПОЛІТИКА ПРЕЗИДЕНТІВ (Дольова вага сфер діяльності)

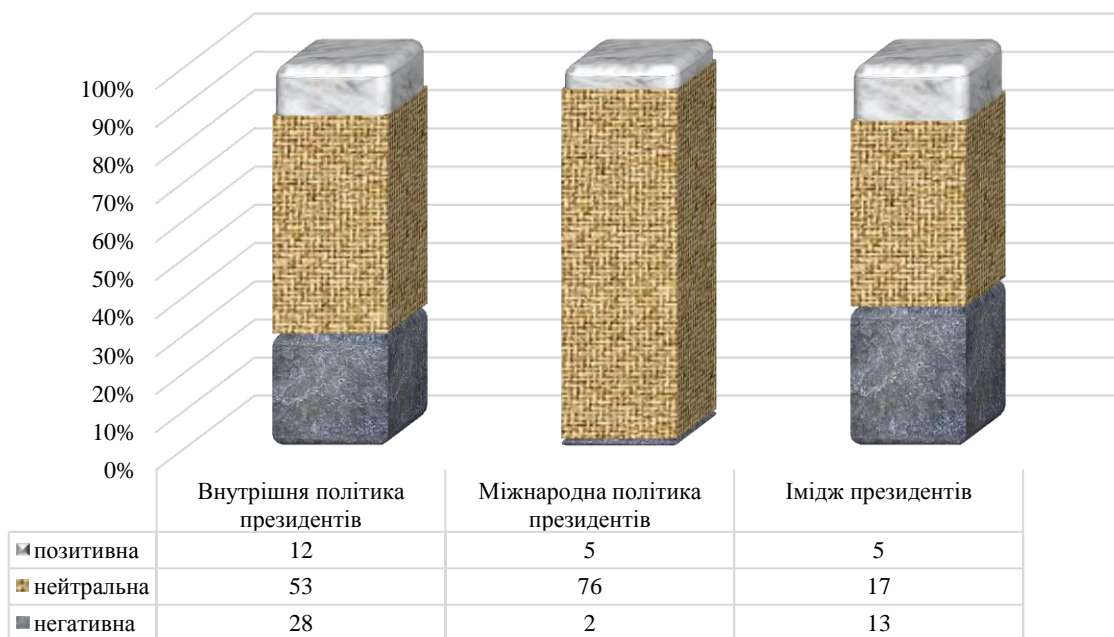

ІМІДЖ ПРЕЗИДЕНТІВ

(Дольова вага країн, імідж президентів яких розглядався в публікаціях)

Модальність повідомлень про інститут президентства в ракурсі загальних рубрик

ТЕМАТИКА ПУБЛІКАЦІЙ ПРО ІНСТИТУТ ПРЕЗИДЕНТСТВА
(співвідношення ключових тегів у ЗМІ далекого та близького зарубіжжя)

